Nr. 406. Kraków, Niedziela 15 Września 1918. Rok XXXVII.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	72 kor. — h.	36 kor. — h.	18 kor. — h.	6 kor. — h.
z odnoszeniem do domu	80 „ — „	40 „ — „	20 „ — „	7 „ — „
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	80 „ — „	40 „ — „	20 „ — „	7 „ — „
z dwurazową „ „	90 „ — „	45 „ — „	22 „ 50 „	7 „ 50 „
W Państwie Niemieckiem	96 „ — „	48 „ — „	24 „ — „	8 „ — „
W innych państwach	120 „ — „	50 „ — „	30 „ — „	10 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „N. Reformy“ w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572.
Nr rach. poczt. Kasy oszczędności 857.484.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 22 h.: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Prohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 22 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopkasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników H. Muszyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. W Jarosławiu J. Soszyńska. — W Tarnowie M. Rocksch. — W Wiedniu Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu, — R. Mosse, (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 50 h, za każdy następny raz 40 h. — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej, Nadesłane po 1 K 50 h od wiersza. — Głosy publiczne po 3 K od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany, pierwszy raz 60 h. — Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 1 K od 100 egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Nota pokojowa Austro-Węgier.

Wiedeń, 15 września.

(B. K.) Urzędowo ogłaszają:

Objektywne i sumienne zbadanie stosunków, w jakich się znajdują wszystkie państwa, prowadzące wojnę, nie pozostawia już żadnej wątpliwości, że wszystkie narody, bez względu na to, po której stronie walczą, tęsknią za szybkiem ukończeniem krwawej walki. Mimo tego naturalnego i zrozumiałego pragnienia pokoju nie udało się dotychczas stworzyć tych wstępnych warunków, któreby zdołały zbliżyć do urzeczywistnienia dążności pokojowe i rzucić most ponad przepaścią, która obecnie jeszcze dzieli prowadzących wojnę. Należy przeto zastanowić się nad skutecznymi środkami i drogami, które mogłyby odpowiedzialnym czynnikom w wszystkich krajach dać sposobność zbadania danych obecnie możliwości porozumienia.

Pierwszy krok, który przedsięwzięły Austro-Węgry w porozumieniu ze swymi sprzymierzeńcami dnia 12 grudnia 1916 r., celem sprowadzenia pokoju, nie dał spodziewanego wyniku. Powodów tego należy szukać w ówczesnych stosunkach. Aby podtrzymać zmniejszający się stale zapał wojenny swoich ludów, rządy sojuszników aż do tego czasu tłumiły wszelkie omawianie myśli pokojowej najsurowszymi środkami i to też było powodem, że grunt nie był odpowiednio przygotowany do pokojowego porozumienia. Brakło naturalnego przejścia od najdzikszej nagonki wojennej do pojednawczości. Byłoby jednak błędnem sądzić, że ówczesny nasz krok pokojowy pozostał zupełnie bez skutku. Owocem jego jest okoliczność, której nie można przeoczyć, a mianowicie że od tego czasu kwestya pokojowa nie znikła już z porządku dziennego. A choć obszerne dyskusye, prowadzone przed trybunałem opinii publicznej, dowodzą też zarazem niemałego przeciwieństwa, dzielącego walczące przeciw sobie mocarstwa na punkcie zapatrywań na warunki pokojowe, to przecież utworzyła się atmosfera, która nie wyklucza już rozważania problemu pokojowego. Bez zbytniego optymizmu można na podstawie wynurzeń odpowiedzialnych mężów stanu przynajmniej tyle stwierdzić, że wola dojścia do porozumienia i rozstrzygnięcia wojny nie wyłącznie siłą broni także i w państwach sojuszników zaczyna przecież stopniowo przebijać się, pominąwszy pewnych kilka wyjątków zaślepionych podżegaczy wojennych, których nie można niedoceniać.

C. i k. rząd, świadomy jest tego, że po głęboko sięgających wstrząśnieniach, spowodowanych w życiu narodów przez niszczące działanie wojny światowej, nie będzie można za jednem pociągnięciem urządzić zachwianego porządku światowego. Mozolną i uciążliwą jest droga do przywrócenia pokojowych stosunków między narodami, rozdzielonymi nienawiścią i rozgoryczeniem, jednakże jest naszym obowiązkiem wstąpić na tę drogę, na drogę rokowań. I choć dziś jeszcze są odpowiedzialne czynniki, które chcą przeciwnika wojskowo pokonać i narzucić mu wolę zwycięzcy, to przecież nie można mieć już wątpliwości co do tego, że cel ten — przyjąwszy, że wogóle da się on osiągnąć — musiałyby poprzedzić dalsze krwawe i długotrwałe walki. Fatalne dla wszystkich ludów i państw Europy następstwa takiej polityki nie dałyby się już potem naprawić przez pokój zwycięski, a pokój, któryby w sprawiedliwy sposób mógł pogodzić rozbieżne dziś jeszcze zapatrywania przeciwników, byłby upragnionym przez wszystkie narody pokojem.

Świadoma tego i starając się niezmiennie pracować w interesie pokoju, występuje obecnie monarchia austro-węgierska ponownie z inicyatywą, celem doprowadzenia do bezpośredniej wymiany zdań między mocarstwami, stojącemi wrogo przeciw sobie. Poważna wola pokoju szerokich warstw ludności we wszystkich państwach, objętych wojną, nie dające się zaprzeczyć zbliżenie w niektórych kwestyach spornych, jakoteż ogólnie pojednawcza atmosfera, zdają się c. i k. rządowi dawać pewną rękojmię tego, że ponowny krok, uczyniony w interesie pokoju, uwzględniający poczynione dotychczas w tej mierze doświadczenia, mógłby w obecnej chwili dać możliwość powodzenia.

Dlatego też rząd austro-węgierski postanowił wszystkich, prowadzących wojnę przyjaciół i nieprzyjaciół skierować na drogę, którą uważa za możliwą do wstąpienia na nią, i zaproponować im wspólne zbadanie w swobodnej wymianie myśli, czy dane są te założenia, któreby pozwoliły wnosić, że szybkie wdrożenie rokowań pokojowych miałoby widoki. W tym celu c. i k. rząd zaprosił dziś rządy wszystkich państw, prowadzących wojnę, na poufną, nie obowiązującą wymianę zdań, w którejś z miejscowości neutralnej zagranicy i wystosował do nich notę, ułożoną w tym duchu. Specyalną notą zawiadomiono o tym kroku Stolicę Świętą i zaapelowano przy tej sposobności do zainteresowania, jakie Ojciec święty poświęca kwestyi pokoju. Dalej zawiadomiono o tej demarche także rządy państw neutralnych. Stałe i ścisłe porozumienie, panujące między czterema mocarstwami, związanemi przymierzem, daje rękojmię tego, że sprzymierzeńcy Austro-Węgier, do których tak samo wystosowano tę propozycyę, podzielają zapatrywania rozwinięte w nocie.

Nota rządu austro-węgierskiego.

Nota ta, ułożona w języku francuskim, brzmi w dosłownem polskiem tłómaczeniu jak następuje:

Propozycya pokojowa, którą mocarstwa czwórprzymierza dnia 12 grudnia 1916 wystosowały do swoich przeciwników, a której pojednawczej myśli nigdy nie porzuciły, jest mimo odrzucenia, z jakiem się spotkała, ważnym okresem w historyi tej wojny.

W przeciwieństwie do pierwszych dwóch i pół lat wojny, od tej chwili kwestya pokojowa stała się punktem środkowym europejskiej a nawet światowej dyskusyi i od tego czasu zajęła ją coraz bardziej i opanowała.

Prawie wszystkie mocarstwa, prowadzące wojnę, po kolei i kilkakrotnie zabierały głos w kwestyi pokoju, jego założeń i warunków. Linia rozwoju tych dyskusyi nie była jednolitą i ciągłą, podstawowe punkty widzenia zmieniały się pod wpływem położenia wojskowego i politycznego i dotychczas przynajmniej nie doprowadziła do uchwytnego, nadającego się do praktycznego spożytkowania ogólnego wyniku.

W każdym razie niezależnie od tych wszystkich wahań można stwierdzić, że różnica obustronnych zapatrywań naogół trochę się zmniejszyła, że mimo niezaprzeczonego dalszego istnienia stanowczych, dotychczas niepokonanych przeciwieństw, pokazuje się częściowy odwrót od pewnych najskrajniejszych, konkretnych celów wojennych i manifestuje się pewna zgodność w sprawie ogólnych podstawowych zasad światowego pokoju.

W obu obozach można bez wątpliwości spostrzedz u szerokich warstw ludności wzrost woli pokoju i porozumienia. Także i porównanie przyjęcia, jakiego swego czasu doznała u nieprzyjaciół propozycya pokojowa mocarstw czwórprzymierza z późniejszemi wynurzeniami odpowiedzialnych mężów stanu tych państw, jakoteż nieodpowiedzialnych, lecz żadną miarą nie pozbawionych politycznego wpływu osobistości, potwierdza to wrażenie.

Podczas gdy naprzykład jeszcze w odpowiedzi sojuszników, udzielonej prezydentowi Wilsonowi, podniesione były żądania, zmierzające do rozkawałkowania Austro-Węgier, do umniejszenia i głęboko sięgającego wewnętrznego przeobrażenia państwa niemieckiego i do zniszczenia stanu posiadania Turcyi w Europie, zostały później te żądania, których urzeczywistnienie musiałoby mieć za warunek pokonywujące zwycięstwa, w urzędowych oświadczeniach czynników ententy zmodyfikowane albo też częściowo zaniechane. Tak na przykład Balfour w mowie, wygłoszonej przed około rokiem w angielskiej Izbie gmin, uznał wyraźnie, że Austro-Węgry muszą same uregulować swe wewnętrzne problemy i, że nikt z zewnątrz nie może narzucić Niemcom ich ustroju. Lloyd George oświadczył na początku tego roku, że nie należy do celów sojuszników, aby Austro-Węgry podzielić, pozbawić państwo osmańskie jego tureckich prowincyj i zreformować Niemcy wewnętrznie. Można uważać za symptomatyczne, że Balfour w grudniu roku 1917 kategorycznie odparł przypuszczenie, jakoby polityka angielska kiedykolwiek się była angażowała za utworzeniem samodzielnego państwa z obszarów, położonych na lewym brzegu Renu.

Enuncyacye mocarstw centralnych nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do tego, że prowadzą one tylko walkę w obronie swojej całości i bezpieczeństwa swoich obszarów. O wiele wyraźniejszem, niż w dziedzinie konkretnych celów wojennych, jest zbliżenie poglądów co do tych linij wytycznych, na których podstawie ma się zawrzeć pokój i zbudować przyszły porządek Europy i świata. Prezydent Wilson w swoich mowach z 12 lutego i z 4 lipca sformułował pod tym względem zasady, które nie spotkały się z zaprzeczeniem jego sprzymierzeńców, a których szerokie zastosowanie także po stronie mocarstw czwórprzymierza nie spotkałoby się z zarzutem, pod warunkiem, że to zastosowanie będzie naogół zgodne z interesami żywotnymi dotyczących państw. Co prawda należy zważyć, że zgoda na zasady ogólne nie wystarcza, lecz że rozchodzi się o to, żeby pogodzić się co do ich interpretacyi i zastosowania do konkretnych kwestyj wojennych i pokojowych. Dla nieuprzedzonego obserwatora nie może ulegać wątpliwości, że we wszystkich państwach wojujących bez wyjątku bardzo się wzmogło pragnienie pokoju, opartego na porozumieniu i że coraz bardziej toruje sobie drogę przekonanie, iż dalsze prowadzenie krwawych zapasów musiałoby Europę zamienić w ruiny i pogrążyć w stan wyczerpania, któryby jej rozwój sparaliżował na dziesiątki lat, a nie dałoby mimo to rękojmi, że oręż sprowadziłby to rozstrzygnięcie, którego obie strony wyglądały naprożno od czterech lat, pełnych ogromnych ofiar, cierpień i trudów.

Na jakiej drodze i w jaki sposób można wdrożyć i ostatecznie osiągnąć porozumienie? Czy istnieje jakakolwiek poważna nadzieja, żeby dojść do tego celu przez kontynuowanie dyskusyi o problemie pokojowym w dotychczasowy sposób? Na to pytanie nie mamy odwagi odpowiedzieć: tak. Taka dyskusya od jednej trybuny publicznej do drugiej, jaka się dotychczas odbywała między kierującymi mężami stanu różnych krajów, była właściwie tylko seryą monologów. Brakło przedewszystkiem bezpośredniości przemowy i odpowiedzi nie zahaczały się o siebie wzajemnie, mowcy mówili mimo uszu. Z drugiej strony jawność i teren tych wynurzeń, uniemożliwiał im owocne postępowanie. We wszystkich publicznych manifestacyach tego rodzaju stosuje się tę metodę wymowy, która liczy się tylko z wrażeniem na wielką odległość i wrażeniem na masy. Przez to jednak świadomie i nieświadomie powiększa się odstęp między poglądami przeciwnymi, wytwarza się nieporozumienia, które się zakorzeniają i nie ustępują i utrudnia się swobodną, prostą wymianę myśli. Każda manifestacya kierujących mężów stanu, skoro się tylko odbyła, a zanim jeszcze miarodajne sfery strony przeciwnej mogą na nią odpowiedzieć, staje się przedmiotem namiętnych lub przesadnych komentarzy nieodpowiedzialnych żywiołów. Ale troska, żeby nie nadwyrężyć interesów prowadzenia wojny przez niepomyślny wpływ na nastrój w kraju, i żeby nie zdradzić przedwcześnie własnych ostatecznych zamiarów, skłania odpowiedzialnych nawet mężów stanu do używania tonu górnego i do upartego trzymania się skrajnych stanowisk.

Jeżeli więc ma być uczynioną próba zbadania, czy dane są podstawy dla porozumienia, które może odwrócić od Europy katastrofę samobójczego dalszego ciągu wojny, to należałoby w każdym razie obrać inną metodę, którąby umożliwiła bezpośrednie ustne omówienie między przedstawicielami rządów i tylko między nimi. Treścią takiego omówienia i obustronnego objaśnienia miałyby być sprzeczne ze sobą zapatrywania poszczególnych państw, biorących udział w wojnie, jakoteż ogólne zasady, które mają służyć za podstawę pokoju i przyszłych stosunków państw do siebie, a co do których najpierw można spróbować porozumieć się, mając widoki powodzenia. Skoro tylko byłaby osiągnięta zgoda co do zasad podstawowych, musianoby w ciągu omawiań spróbować zastosować je do poszczególnych kwestyj pokojowych i w ten sposób doprowadzić do ich rozwiązania. Spodziewamy się, że u nikogo, z biorących udział w wojnie, nie będzie wątpliwości przeciw takiej wymianie myśli. — Akcya wojenna nie doznałaby przerwy. Omawiania te prowadzonoby tylko do tego punktu, w którym uczestnicy uznaliby je za mające widoki powodzenia. Dla reprezentowanych państw nie wynikłaby z tego żadna szkoda. Taka wymiana zdań, będąc daleką od szkodzenia, musiałaby tylko przynieść pożytek sprawie pokoju. Co pierwszy raz się nie uda, może być powtórzonem, a conajmniej przyczyni się do wyjaśnienia zapatrywań.

Stosy dawnych nieporozumień dałyby się usunąć, utorowałoby sobie drogę poznanie nowe wielu rzeczy, uwolniłyby się prądy powstrzymywanej obecnie ludzkości, w których ciepłe ostałoby się wszystko ważne, natomiast zniknęłoby niejedno przeciwieństwo, do którego dziś jeszcze przywiązuje się zbyt wielkie znaczenie.

Naszem zdaniem wszyscy, biorący udział w wojnie, winni są to ludzkości, aby wspólnie zbadać, czy teraz po tylu latach połączonej z ofiarami walki, jednakże nie rozstrzygniętej, a której cały przebieg wskazuje na porozumienie, czy teraz jest możliwe położyć kres strasznej walce.

C. i k. rząd pragnie zatem zaproponować rządom wszystkich państw wojujących, aby wysłały delegatów na poufną i nieobowiązującą wymianę zdań co do podstawowych zasad zawarcia pokoju do miejscowości, położonej w neutralnej zagranicy, w bliskim terminie, co do którego mianoby się jeszcze zgodzić; delegaci ci mieliby polecenie nawzajem oznajmić sobie zapatrywania ich rządów co do tych zasad i przyjąć analogiczne zawiadomienie oraz otwarcie i swobodnie prosić o wyjaśnienia i udzielić wyjaśnień co do wszystkich tych punktów, które wymagają sprecyzowania.

C. i k. rząd ma zaszczyt prosić rząd.... za łaskawem pośrednictwem W. Ekscelencyi o podanie tego zawiadomienia do wiadomości rządu...

Niemcy wobec połączenia Galicyi z Królestwem Polskiem.

(Telefonem).

Frankfurt, 15 września.

»Frankfurter Ztg.« donosi z Berna ze strony polskiej:

Niemcy traktowali dotychczas kwestyę połączenia Galicyi z Królestwem jako kwestyę szczegółową, podczas gdy dla Polaków posiada ona znaczenie zasadnicze. Wobec tego każdy gabinet polski musi się starać przekonać Niemców, że takie traktowanie kwestyi zasadniczej czyni całą niemiecką politykę w sprawie polskiej bezowocną. Ze strony polskiej bez najmniejszej animozyi przeciw Niemcom przy każdej sposobności na to wskazywano. Kucharzewski chce się z Niemcami porozumieć co do tego, że dla Polaków połączenie z Galicyą jest koniecznością. W ramach tego programu możliwe jest pozostawienie ks. Radziwiłła na stanowisku dyrektora departamentu stanu.

Interwencya pokojowa neutralnych.

(Telefonem).

Bern, 15 września.

»Berner Intelligenzblatt« donosi, że szwajcarska rada związkowa zajmuje się projektem akcyi pokojowej państw neutralnych. Konferencya państw północnych wykazała mianowicie możliwość wspólnej interwencyi państw neutralnych.

Traktat brzeski i bukaresztański przeszkodą pokoju.

(Telefonem).

Berlin, 15 września.

»Berliner Tageblatt« donosi z Rotterdamu: »Daily Chronicle«, notując pogłoskę, że Erzberger i Scheidemann mają zostać członkami rządu niemieckiego, zauważa, iż byłby to krok daleko idący. Również zastąpienie Hertlinga drem Solfem byłoby bardzo doniosłą zmianą. Jakim sposobem jednak, zapytuje »Daily Chronicle«, dr Solf, hr. Czernin i hr. Burian potrafią pogodzić układy brzeski i bukaresztański ze swemi enuncyacyami? Jak długo te układy pozostają w mocy, nie jest możliwe zawarcie pokoju. Mężowie stanu koalicyi mogą tylko z takimi Niemcami prowadzić rokowania, którzy bez uprzedzenia przyjmą ich warunki pokojowe.

Program Lansdowne'a.

(Telefonem).

Bazylea, 15 września.

»Daily Chronicle« donosi z Londynu: Nowe stronnictwo Landsdowne'a odbyło swoje pierwsze zgromadzenie. Dalsze zgromadzenia agitacyjne zwołano do Londynu na niedzielę. Program stronnictwa zawiera następujące punkty: Porozumienie, rozbrojenie, trybunał rozjemczy, przyjęcie Niemców do związku ludów, zrezygnowanie z wojny gospodarczej po wojnie.

Komunikat austro-węgierski.

Wiedeń, 15 września.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 14 bm.:

Włoski teren wojny.

Na wschód od Brenty i na Monte Solarolo odparto natarcia nieprzyjacielskie. Koło San Dona nad Piavą udaremniono próby włoskie przeprawienia się.

Zachodni teren wojny.

W obrębie c. i k. wojsk nie było żadnych większych czynności bojowych.

Albański teren wojny.

Na północ od Poiani wojska nasze wydarły nieprzyjacielowi kilka zacięcie bronionych zagród. W zdobytych stanowiskach odparto gwałtowne przeciwataki włoskie, popierane przez automobile pancerne. Włosi cofnęli się w nieładzie. W górach Tomor rozwinęliśmy nasze ostatnio osiągnięte sukcesy, zyskując dalej na obszarze.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 15 września.

(B. K.) Urzędowo donoszą dnia 14 bm.:

Zachodni teren wojny.

Grupa wojsk bawarskiego następcy tronu ks. Ruprechta i generała pułkownika Boehna: Na północny wschód od Bixchoote w czasie naszego przedsięwzięcia i w czasie odpierania nieprzyjacielskiego ataku częściowego wzięliśmy jeńców. W odcinku nad kanałem natarcia nasze i nieprzyjacielskie doprowadziły do gwałtownych walk koło Moeuvres i Havrincourt. Częściowe ataki nieprzyjacielskie na Gouzeaucourt, na północ od Vermand i po obu stronach drogi z Ham do Saint Quentin odparto.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu: Ataki, jakie nieprzyjaciel wykonał po południu po silnem przygotowaniu ogniowem między Ailette a Aisne, załamały się przed naszemi liniami. Pułki wschodnio-pruskie odparły wieczorem ponowne ataki nieprzyjaciela. Czynność artyleryi między Aisne a Vesle.

Grupa wojsk generała Gallwitza: Na południe od Ornes i nad drogą z Verdun do Etain odparto natarcia nieprzyjaciela. Na froncie bojowym między Cotes Lorraines a Mozelą upłynął dzień wśród umiarkowanej czynności bojowej. Nieprzyjaciel nie kontynuował wczorajszych ataków. Na wschód od Combres i na północny zachód od Thiaumont podsuwał się on ku naszym nowym liniom. Miejscowe walki na wschód od Thiaucourt.

Pierwszy generalny kwatermistrz
Ludendorff.

Dalsze postępy Francuzów i Amerykanów.

Wiedeń, 15 września.

(B. K.) Biuletyn francuski z 13 bm. wieczór: W ciągu dnia między Savy a drogą St. Quentin—Ham poczyniliśmy postępy. Na północ od Ailette rozszerzyliśmy nasze stanowiska. Na północ od Nanteuil La Fosse odparto dwa kontrataki niemieckie w okolicy Laffaux i koło farmy Moisy.

Sukcesy w okolicy St. Mihiel są wyliczone w sprawozdaniu amerykańskiem.

Wiedeń, 15 września.

(B. K.) Biuletyn amerykański z 13 bm. wieczór:

W odcinku St. Mihiel poczyniliśmy nowe postępy. Dzięki połączeniu naszych, w tym odcinku walczących wojsk, z wojskami posuwającemi się na zachód stamtąd, ścięliśmy cały klin i dotarliśmy do punktów, odległych o 12 klm. na północny wschód od St. Mihiel. Wzięliśmy podczas walki wielu jeńców. Wskutek naszego ciągłego naporu nieprzyjaciel musi się cofać. W odwrocie niszczy ogromne ilości materyału. Liczba przeliczonych już jeńców wzrosła do 13.000. Nasza linia biegnie teraz przez Herbauville - Thillot - Hattonville - St. Benoit - James - Jaulny - Thiaucourt i Vieville.

„Pobicie Niemców w roku bieżącym wykluczone“.

(Telefonem).

Zurych, 15 września.

»Morgenpost« donosi z frontu zachodniego. Dalsze kontynuowanie bitwy jest przygotowane. Nie wydaje się jednak możliwem zupełne pobicie Niemców już w roku bieżącym.

Sesya jesienna parlamentu.

(Telefonem).

Wiedeń, 15 września.

»Deutsch Nachrichten« donoszą, że parlament zbierze się prawdopodobnie dopiero 8-go października. Idzie mianowicie o to, aby rząd mógł już przy otwarciu sesyi przedłożyć plan finansowy i aby nastąpiło takie wyjaśnienie stosunków większości, któreby zapewniło spokojny przebieg prac parlamentarnych.

»Abend« notuje dziś pogłoskę, że otwarcie sesyi odroczone zostanie ewentualnie aż do 15 października.

Program pokojowy Niemiec.

Jeżeli ludy z napręzeniem wsłuchują się w mowy mężów stanu obu stron wojujących, to dzieje się to z dwóch powodów: po pierwsze mowy te uważa się za pewnego rodzaju barometr, który pozwala wnioskować o szansach sytuacyi wojennej, powtóre zaś szuka się w nich bądź jawnych, bądź ukrytych propozycyj pokojowych.

Czwartkowa mowa wicekanclerza niemieckiego Payera, pod tym perwszym kątem widzenia rozpatrywana, nie daje wcale powodu do wnioskowania, aby się tu miało do czynienia z żałosnym symptomem niemieckiej porażki wojennej. W tonie mowa ta nie wiele się różni od mowy, wygłoszonej świeżo przez cesarza Wilhelma w Essen: ma akcenty spokojnej, pewnej siebie szczerości, porusza jeszcze zawsze kwestyę zawinienia wojny, zwalając ją na przeciwników, a kończy się urąganiem z wszelkich zakusów nieprzyjaciela, by Niemcy upokorzyć: »Nie powinno się nam jednak — powiada Payer — stawiać niemożliwych warunków naszego uczestnictwa w rokowaniach pokojowych. Śmieszne są dla nas pretensye, abyśmy wpierw mieli ze skruchą prosić o łaskę, zanim zostaniemy dopuszczeni, śmiejemy się z głupców, którzy o tem bredzą«.

Możnaby jednak tego rodzaju oświadczenia uważać za t. zw. »dobrą minę do złej gry«, możnaby nawet dać wiarę głosom prasy wszechniemieckiej, która ratując honor wszechniemiecki, potępia Payera, jako płaczliwego »flecistę« i uważa jego mowę za skandal, — gdyby analiza objektywnych propozycyi pokojowych wykazywała jakieś większe ustępstwa. Tak jednak nie jest.

Program pokojowy Payera da się podzielić na trzy działy: kwestye wschodnie, kwestye zachodnie, i warunki natury ogólnej, międzynarodowej.

W kwestyi wschodniej oświadcza Payer, że traktaty pokojowe, zawarte z Rosyą, Ukrainą i Rumunią, muszą pozostać nienaruszalne. To jest — przynajmniej dla Polski — najważniejsza część programu niemieckiego. — Szczególne są jednak motywy, jakie tu Payer przytacza na to, że Niemcy nie mogą oddać ani Polski, ani Finlandyi. Oto imputuje on koalicyi, jakoby chciała wskrzesić carat, i temu caratowi wydać Polskę i Finlandyę znowu na pastwę. Stwierdzić jednak należy, że koalicya nigdy takiego zamiaru — po upadku caratu — nie zamanifestowała. Mówiąc o »państwach granicznych, przytykających do Bałtyku«, dodaje Payer przynajmniej ten motyw, że Niemcy nie mogą ich wydać a łup wojny domowej i anarchii. Zresztą zaś — powiada Payer — wara każdemu wtrącać się do porozumiewania się między Niemcami a temi państwami.

To znaczy więc, że na wschodzie chcą Niemcy mieć rękę wolną — z pewnem ogólnikowem ograniczeniem, o którem później będzie mowa. Za to na zachodzie gotowe są opróżnić Belgię, ale aż po zawarciu pokoju, i uczynią to bez zastrzeżeń i bez nakładania na nią ciężarów, wymagając dla siebie tylko równego uprzywilejowania i spodziewając się sprawiedliwego rozwiązania kwestyi flamandzkiej. — Jest to oczywiście bardzo ważne ustępstwo, zwłaszcza ze stanowiska wszechniemieckiego, t. j. ze względu na rolę Belgii, jako bramy wypadu na Francyę i przyczółka mostowego dla ewentualnej wyprawy na Anglię, tudzież ze względu na sentyment przywiązywany do Belgii, jako do pewnego rodzaju »corpus delicti«, w honorowym procesie o to, kto wojnę wywołał. Ale praktycznego znaczenia dziś Belgia dla Niemców nie ma, gdy nie mogą i nie chcą już marzyć o zrobieniu jej swoją podstawą strategiczną. — Zrzeczenie się więc Belgii jest właściwie zrzeczeniem się własnych mrzonek. W zamian za Belgię, którą już oddawna niemieccy mężowie stanu nazywali zastawem, domaga się Payer zwrotu kolonij, przyczem nie wyklucza możliwości wymiany kolonij dawnych, za inne. To jest drugie ważne ustępstwo, gdy się zważy, że kryteryum tej »wymiany« ma być jakaś nieokreślona »całowość«. Możnaby stąd nawet wnioskować, że Niemcy ewentualnie skłonne są oddać Belgię — taniej.

W ogóle Payer nie przypomniał jednak wcale dawnego hasła »bez aneksyi« i nie mógł go przypomnieć, skoro żądał dla Niemiec wolnej ręki na wschodzie. Przypomniał tylko drugą część hasła »bez odszkodowania« i tu zrobił niepotrzebnie wspaniałomyślny gest, jakoby Niemcy zrzekały się odszkodowania tylko dlatego, że nie opłaciłoby się forsować go siłą orężną. Ten ustęp jest pozbawiony powagi, tak samo jak ustęp grożącej tyranii caratu pozbawiony jest szczerości. Można prawie przypuszczać, że są to wstawki, wsunięte w mowę Payera przez jakieś wyższe czynniki.

W trzeciej grupie warunków zgadza się Payer na równomierne rozbrojenie, sądy rozjemcze i związek narodów, ale podnosi żądanie wolności mórz i cieśnin, na co prawdopodobnie Anglia zgodzić się nie zechce. Są to jednak same postulaty dekoracyjne. Ważniejszem jest, że Niemcy godzą się na rokowania w sprawie ochrony małych narodów i narodowych mniejszości w poszczególnych państwach. Sprytny jest dodatek, że taka ochrona będzie błogosławieństwem dla krajów podległych Anglii, ale dodatek ten odnoszący się np. do Irlandyi, Indyi, Egiptu, odbiera całemu oświadczeniu praktyczną wartość, stawia bowiem sprawę polską, litewską, czesko-słowacką, południowo-słowiańską na równi z irlandzką, indyjską i t. d. Zresztą oświadczenie to trudno pogodzić z niemieckiem »noli me tangere« co do kwestyi wschodniej, podobnie jak np. ogólnikowej zgody na przywrócenie »status quo« po wojnie trudno pogodzić z pragnieniem zaanektowania krajów bałtyckich przez unię personalną i z pozostawieniem w mocy pokoju rumuńskiego, okrawującego Rumunię. Uderza też, dlaczego oświadczenie co do ochrony narodów w poszczególnych państwach daje niemiecki mąż stanu, a nie austro-węgierski? Czy może niedawną mowę br. Hussarka uważa się za wystarczającą pod tym względem? Lub też wicekanclerz ma na myśli jakieś ulgi dla Polaków poznańskich? Bądź co bądź, to oświadczenie trzeba uważać za ustępstwo, trzecie z rzędu, acz bardzo niejasne i nieznaczne, mowa jest bowiem tylko o »ochronie«, a więc kurateli nad narodami, a nie o prawie samopostanawiania.

Poza tem cała mowa, jak to Payer na jej początku zapowiedział, zwrócona jest pod adresem narodu niemieckiego. Wicekanclerz wie, że przeciwnicy na ten program się zgodzą, głównem pragnieniem jego jest: zacieśnić węzeł zgody między rządem, a narodem niemieckim na gruncie demokratycznym. Daje więc dwa solenne przyrzeczenia. Jeżeli z komisyi Izby panów nie wyjdzie prawo wyborcze, to rząd rozwiąże Sejm pruski i zarządzi nowe wybory. To samo tego samego dnia powtórzył jeszcze kanclerz Hertling wobec zastępców stowarzyszeń zawodowych.

Po drugie: nadchodzący pokój zawierać będą nie rządy same, lecz w ścisłem porozumieniu z całym narodem. W związku z mową cesarską w Essen jest to oznaką nowego kursu w Niemczech, stanowczego zerwania z Wszechniemcami, których politycznem zadaniem jest teraz uderzać na alarm po to, aby się to wszystko wydawało nieprzyjaciołom ogromnem ustępstwem. Jak bowiem wiadomo, koalicya domaga się od Niemiec także przeobrażenia się wewnętrznego, tu więc byłyby zadatki na takie przeobrażenie, jakkolwiek niby nie pod presyą koalicyi.

Można teraz powiedzieć, że część pierwsza mowy, dotycząca spraw wewnętrznych niemieckich została wygłoszona po to, aby mieć pozór do przemycania propozycyj pokojowych; ale można też z jeszcze większą słusznością powiedzieć, że owe propozycye są tylko rodzajem sprawozdania z sytuacyi politycznej, wygłoszonego »pro foro interno«, aby naród niemiecki wiedział, jaki jest maksymalny program rządu co do likwidacyi wojny. Z tego widzimy, że defenzywa dyplomatyczna Niemiec jest tak samo systematyczną i upartą, jak defenzywa na froncie zachodnim. Ale jak tam wojska stanęły na linii Hindenburga, poza którą cofnąć się znaczy już nietylko przyznać się do rezygnacyi z ostatnich zdobyczy, taksamo i mowa Payera jest ostatnią mową, która porusza się jeszcze w ramach nakreślonych wstrzemięźliwych definicyj i zastrzeżeń. Jeszcze krok dalej, a niemieccy mężowie stanu będą już chyba musieli uderzyć w ton inny.

Tego samego dnia zaś w Manchesterze Lloyd George wygłosił mowę nieprzejednaną o »walce aż do końca«. Tak więc czwartek nie wiele dodatniego przyniósł dla sprawy pokoju, bo tylko hr. Hertling tajemniczo napomknął robotnikom niemieckim, że »jesteśmy bliżej pokoju, niż się powszechnie przypuszcza«.

Dodatki wojenne dla urzędników państwowych.

Wczorajsza »Wiener Zeitung« publikuje rozporządzenia ministerstwa skarbu w sprawie dodatków wojennych dla urzędników państwowych, wdów, sierot i służby państwowej. Według tego rozporządzenia przejmuje na siebie państwo do końca czerwca 1919 roku wszelkie podatki, taksy służbowe, należytości stemplowe i opłaty pensyjne, ciążące na poborach urzędników. Nadto udziela się urzędnikom dodatku drożyźnianego od 1 października 1918 roku do końca czerwca 1919 roku, płatnego w ratach miesięcznych z góry. Ostatni raz uregulowano te dodatki rozporządzeniem z 12 czerwca 1918 roku. Obecne nie przynosi wielkiej zmiany na lepsze i z pewością rozczaruje sfery urzędnicze, które po obradach, toczonych w komisyach parlamentarnych, spodziewały się istotnej reformy poborów, a nie łataniny dodatkowej, która po staremu daje za mało, by żyć, a za dużo by umrzeć z głodu.

Uprawnionych do poboru dodatków dzieli rozporządzenie tym razem na ośm klas, zależnie od stanu cywilnego i ilości dzieci: 1 klasa: bezżenni, oraz wdowcy bezdzietni; 2 klasa: żonaci bezdzietni i wdowcy z jednem dzieckiem. Dalsze klasy postępują stopniowo, dochodząc w klasie ósmej do żonatych z sześciorgiem i wdowców z siedmiorgiem dzieci.

Wysokość roczna dodatków wynosi w ośmiu klasach:

Przy poborach od 14 do 18 tysięcy koron: 1776, 4920, 4524, 5028, 5520, 6024, 6528 i 7020 koron.

Przy poborach rocznych od 10 do 14 tysięcy koron: 1536, 3180, 3684, 4188, 4680, 5184, 5688 i 6180 koron.

Przy rocznych poborach od 6400 do 10.000 koron: 1860, 3396, 3900, 4404, 4896, 5400, 5904 i 6396 koron.

Przy rocznych poborach od 4800 do 6400 koron: 2220, 3648, 4152, 4656, 5148, 5652, 6156 i 6648 koron.

Przy rocznych poborach od 3600 do 4800 koron: 2196, 3096, 3504, 3900, 4296, 4704, 5100 i 5496 koron.

Przy rocznych poborach od 2800 do 3600 koron: 1932, 2520, 2928, 3324, 3720, 4128, 4524 i 4920 koron.

Przy rocznych poborach od 2200 do 2800 koron: 1596, 2196, 2604, 3000, 3396, 3804, 4200 i 4596 koron.

Przy rocznych poborach od 1600 do 2200 koron: 1212, 2800, 2208, 2604, 3000, 3408, 3804 i 4200 koron.

W rozporządzeniu z 12 czerwca 1918 roku te dodatki wykazywały w klasie najwyższej stopnie od 3024 do 5232 koron.

Odnośnie do suplentów i asystentów wynosi podwyżki w ośmiu klasach od 1212 do 3867 koron.

Dla pensyonistów, wdów i sierot zasiłki wynoszą dla pierwszych przy emeryturze do 1000 koron — 756 kor.; do 2000 koron — 936 kor.; powyżej 2000 koron — 984 kor.; dla drugich, to jest wdów i sierot, zależnie od poborów, analogicznych do poprzednich: 612, 756, względnie 900 koron.

Kronika.

Kraków, 15 września.

NARADY POLITYCZNE W KRAKOWIE. Otrzymujemy następujący komunikat: W dniach 13-go i 14-go września odbyły się w Krakowie poufne narady licznego grona polityków obozu aktywistycznego z Królestwa Polskiego i Galicyi, celem wzajemnego poinformowania się o położeniu politycznem i najbliższych programach działania. Narady okazały wielką łączność poglądów i kierunków. Zebrani uznali za niezbędne utrzymywanie stałego kontaktu i ponawianie zjazdów.

TYDZIEŃ OPIEKI LEGIONOWEJ. Wczoraj wieczorem w magistracie krakowskim odbyło się zebranie w sprawie zawiązania komitetu miejscowego »Tygodnia opieki legionowej«. Przewodniczył Jerzy hr. Mycielski. »Tydzień« ten odbędzie się w Krakowie od 15 do 22 października b. r. Obradowano nad organizacyą tego »Tygodnia«. Zebranie zagaił prof. Mycielski, podnosząc, że fundusze na rzecz opieki legionowej obecnie są na wyczerpaniu, a potrzeby są ogromne. Pomocy tej szukają przedewszystkiem rodziny legionistów z pod Łużan, Kaniowa i z Marmaros Sziget, następnie liczni inwalidzi, wreszcie wdowy i sieroty po legionistach. Chodzi o to, aby »Tydzień opieki legionowej« w Krakowie dał jak największy rezultat finansowy i w tym celu do akcyi przygotowawczej winno się zgłosić jak najwięcej chętnych do pracy osób. »Tydzień« organizuje Towarzystwo opieki legionowej w całym kraju.

W dyskusyi zastanawiano się nad różnymi projektami i pomysłami, mającymi przynieść jak największy dochód. »Tydzień« obejmować będzie zbiórkę po ulicach, kawiarniach, restauracyach, poranki w kinach, podwieczorek z muzyką i loteryą fantową, przedstawienia w teatrach, grosz dziatwy szkolnej na cele opieki i t. d. W łonie komitetu zorganizowane będą poszczególne sekcye, które będą samodzielnie pracowały. Spodziewać się należy, że do komitetu zgłosi się jak największa liczba osób, zwłaszcza zaś członkowie Towarzystwa opieki legionowej.

Następne posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezesa, redaktora Krysiaka, odbędzie się w piątek, dnia 20 b. m., o godzinie 6 wieczorem, w magistracie krakowskim.

W czasie od 15 do 22 października zorganizowany będzie »Tydzień opieki legionowej« w całej Galicyi.

CZAS ZIMOWY. Przypominamy, że jutrzejszej nocy z niedzieli na poniedziałek kończy się »czas letni« i o północy należy przesunąć wszystkie zegary o jedną godzinę wstecz. Będziemy więc mieli noc o jedną godzinę dłuższą.

Dyrekcya kolei ogłasza, że w nocy z 15 na 16 września przywrócony zostanie na wszystkich kolejach austryackich i w okupacyi austryackiej czas środkowo-europejski i o godzinie 3 cofnięte zostaną zegary o jedną godzinę.

TRUDNOŚCI PASZPORTOWE. Osoby, pragnące w ważnych sprawach zawodowych, handlowych lub rodzinnych wyjechać do okupacyi austryackiej lub niemieckiej, żalą się, i to całkiem słusznie, na niesłychane trudności w otrzymaniu paszportów na przekroczenie tej sztucznej »granicy« w Polsce. Nieuzasadnione te trudności narażają wiele rodzin polskich na dotkliwe konsekwencye i są często nieuzasadnioną krzywdą ze strony władz okupacyjnych i namiestnictwa galicyjskiego, które zwyczajnie miesiącami przetrzymują podania o przekroczenie »granicy« okupacyi austryackiej. Przecież pokój na wschodzie zawarto już bardzo dawno, niebezpieczeństwa szpiegowania na rzecz rządu Sobelsohna, Braunsteina i Fürstenberga w Rosyi zupełnie nie zachodzi, dlatego też represalia paszportowe przy jazdach do Lublina i Warszawy są...

Już dosyć nacierpiała się nasza ludność, byłby zatem czas najwyższy, aby poczyniono ulgi w systemie, który tylko drażni ludność.

Z TEATRU IMIENIA J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj nastąpi otwarcie nowego sezonu inauguracyą »Wesela« St. Wyspiańskiego, które od premiery swej w r. 1901 do dziś dnia na scenie krakowskiej doszło od liczby 118-go przedstawienia. We wznowieniu tem dadzą się poznać nowo pozyskane siły: w roli Kasi p. A. Zagórska, z Teatru Polskiego w Warszawie, w roli Zosi p. M. Malicka. W męskich rolach przedstawią się pp.: Tadeusz Białkowski (pan młody), Maryan Pell (Widmo), Tadeusz Leszczyc (dziad), wszyscy trzej ze sceny lwowskiej, gdzie pracowali przez czas dłuższy. Z młodszych adeptów dadzą się poznać pp.: Adam Bystrzyński (Kuba) i Władysław Rzasnowiecki (Jasiek).

Z dawnego zespołu występują pp.: Czaplińska, Drzewiecka, Kamińska, Kosmowska, Łuszczkiewicz-Gallowa, Modzelewska, Pancewicz, Rotter, Solska-Grosserowa; z panów: Bończa, Feldman, Jednowski, Kosiński, Noskowski, Nowakowski, Przystański, Senowski, Szymborski, Brandt z reżyserem Sosnowskim na czele.

»Wesele« powtórzone będzie jutro, we wtorek, oraz we czwartek bieżącego tygodnia.

Z TEATRU POWSZECHNEGO. Dzisiaj wieczorem po raz trzeci efektowna i mocna sztuka Kozłowskiego »Biały kaptur«, która na premierze piątkowej, dzięki doskonałej grze naszych artystów z p. Gzylewską na czele, z tak gorącem spotkała się przyjęciem. Na popołudniowe przedstawienie wybrała dyrekcya arcywesołą krotochwilę Fredry: »Damy i huzary«. Jutro wznawia nasz teatr melodyjną operetkę Kalmana pod tytułem: »Wieszczka karnawału« z pp.: Rogińską, Harasimowiczówną, Lelewiczem, Millerem, Minowiczem, Karasińskim i Rewskim w rolach i partyach głównych. Repertoar przyszłego tygodnia zapowiada »Wieszczkę karnawału« na jutro, środę i piątek, we wtorek zaś i we czwartek po raz czwarty i piąty »Biały kaptur«.

Z KRAKOWSKIEGO KOŁA TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI SZKÓŁ WYŻSZYCH. Dalszy ciąg posiedzenia członków krakowskiego Koła Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, zwołanego w nader ważnych sprawach ekonomicznej i aprowizacyjnej natury, odbędzie się w poniedziałek, dnia 16 b. m., o godzinie 6 wieczorem, w gimnazyum III. Ze względu, iż na posiedzeniu tem mają zapaść ważne dla nauczycielstwa uchwały i żądania, wydział Koła zwołuje na to posiedzenie całe nauczycielstwo szkół średnich. — Zo wydział: prof. Koch.

ZE SPORTU. »Vasasok«—»Cracovia« 0 : 4 (0 : 4). Po całym szeregu spotkań »Cracovii« z klubami wiedeńskimi i prowincyi austryackich, zobaczyliśmy nareszcie wczoraj grę tak dawno u nas niewidzianych Budapeszteńczyków. Występy klubów sportowych budapeszteńskich wzbudzały w Krakowie zawsze żywe zainteresowanie u zwolenników tego sportu, to też nie dziw wcale, iż na zawody wczorajsze, mimo niepewnej pogody, tłumnie podążyli, spodziewając się doznać całego szeregu emocyj »nożnych«. I nie zawiedli się. »Vasasok«, który w mistrzowstwie Budapesztu zajmuje trzecie miejsce, okazał się groźnym przeciwnikiem biało-czerwonych, a jedynie przytomności umysłu napadu »Cracovii«, a niepewności przed bramką przeciwnika swojej własnej linii szturmowej zawdzięcza porażkę w dniu wczorajszym. Lecz zaznaczyć wypada, że mimo swej porażki, grę przeważnie dzierżyli Budapeszteńczycy, a grali spokojnie, inteligentnie i bez »foulów«; gra przez cały czas prowadzoną była przez obie strony w tempie błyskawicznem. To też zainteresowanie wzbudza match dzisiejszy, albowiem »Vasasok« wystąpi w wzmocnionym składzie. Bramki dla »Cracovii« strzelili: Dąbrowski 2, Mielech 1, Poznański 1. Sędziował sędzia budapeszteński słabo i niepewnie. Wynik cornerów 11 : 5 na korzyść »Vasasok«.

WIELKIE REGATY W KRAKOWIE. W niedzielę, dnia 22 b. m., odbędą się jesienne regaty międzyklubowe na Wiśle. W zawodach zmierzą się z sobą po raz pierwszy osady oddziału wioślarskiego Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, oraz sekcyi wioślarskiej Akademickiego Związku sportowego. Z programowego szeregu biegów, w których wystąpią łodzie wszystkich typów, największe zainteresowanie budzi bieg gigów i sześciowiosłówek. Bliższe szczegóły podadzą afisze.

ZAWODY KOLARSKIE oddziału kolarskiego »Sokoła« krakowskiego z powodu złego stanu gościńca odłożono do jednej z następnych niedziel.

DZIERŻAWA PARCEL NA BŁONIACH. — W poniedziałek, dnia 16 b. m., o godzinie 11 przed południem udaje się do prezydenta miasta, p. Federowicza, deputacya dotychczasowych dzierżawców parcel na Błoniach z prośbą o pozostawienie im nadal dzierżawy pojedynczych działek.

ZGROMADZENIE KRAWCÓW odbędzie się dzisiaj, w niedzielę, o godzinie 10 przed południem w lokalu Izby rękodzielniczej przy ulicy Andrzeja Potockiego l. 18. Na porządku dziennym aktualne sprawy zawodowe.

OPŁACANIE LISTÓW DO NIEMIEC. Na podstawie telegraficznego rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 4 września, L. 23617/P. ex 1918, można w obrocie z Niemcami używać nadal druków z wydrukowanymi już znaczkami pocztowemi przyczem różnicę pozostałą w podwyższeniu należytości pocztowych należy wyrównać przez nalepienie lub dodrukowanie osobnego znaczka pospiesznego (Eilmarke) wartości 2 halerzy.

Z SALI SĄDOWEJ. Przed sądem dywizyjnym obrony krajowej przy ulicy Montelupich pod przewodnictwem kapitana-audytora dra Zakrzewskiego odbyła się dzisiaj rano rozprawa przeciwko plutonowemu Tomaszowi Zawadzie o zbrodnię morderstwa. Według aktu oskarżenia, Zawada zastrzelił z rewolweru dezertera Blacha za to, że napastował jego siostrę na wsi w powiecie myślenickim. Zawada rannego śmiertelnie Blacha uderzył jeszcze w głowę kołem z płotu. Po zbrodni oskarżony sam oddał się w ręce żandarmeryi. Po przeprowadzonej rozprawie, trybunał skazał Zawadę za zbrodnię zabójstwa na trzy lata więzienia i degradacyę. Oskarżał porucznik-audytor dr Schönwetter, bronił adwokat dr Oberländer.

Przed tym samym trybunałem odbyła się rozprawa przeciwko jednorocznemu kapralowi Weismanowi z 16 pułku strzelców o zbrodnię naruszenia subordynacyi i pojedynku z paragrafów 155 i 143 ustawy karnej wojskowej. Oskarżony wezwał na pojedynek kapitana B. Rozprawę odroczono dla ustalenia, czy oskarżony był rozdrażniony w czasie popełnienia karygodnego czynu.

KONFISKATA SKÓRY. W Podgórzu skonfiskowała wczoraj policya 12 kilogramów skóry na podeszwy Hirschowi Klugerowi, który wywoził ją na handel łańcuszkowy.

WYWÓZ ŻYTA DO MORAWSKIEJ OSTRAWY. Ekspozytura policyi w Podgórzu skonfiskowała wczoraj na stacyi Podgórze-Wisła 60 kilogramów żyta, które kilka kobiet usiłowało wywieść na handel do Morawskiej Ostrawy. — Żyto przewieziono do starostwa (oddział kontroli towarów) w Krakowie.

WYWÓZ SŁONINY. W Podgórzu odebrano wczoraj handlarzom większą ilość słoniny, wywożonej poza Kraków bez zezwolenia władz. Również skonfiskowano przy tej sposobności pewną ilość tytoniu.

Z kraju.

TARNÓW, 11 września. (Z niedoli aprowizacyjnej urzędników. — Z kadencyi sądów przysięgłych. — Inspektor ziemniaczany).

Rząd w staraniach o potrzeby urzędników używa różnych sposobów zaradzenia złemu, które zazwyczaj nie prowadzą do celu. Jednym z tych sposobów jest wysyłanie różnych wyższych figur rządowych, które omawiają z urzędnikami ich bóle aprowizacyjne i obiecują przy tej sposobności wszystko... zazwyczaj bez poważnego zamiaru realizacyi postulatów urzędniczych.

Wczorajsze zebranie reprezentantów konsumów urzędniczych było jednym z licznych przykładów ciągłego radzenia nad aprowizacyjną niedolą, kończącego się zazwyczaj papierowemi rezolucyami. Tym razem dla odmiany zjawił się przed urzędnikami rotmistrz Cáp, inspektor żywnościowy, celem poinformowania się o potrzebach urzędniczych i zdania relacyi we właściwem miejscu. — W dyskusyi zabierali głos pp.: wiceburmistrz dr Mütz, profesor Wojciechowski, Czapliński, Gładyszowski, Arnatys, dr Silbiger, Wowkonowicz, por. Kapturkiewicz imieniem spółki »Gast«, Smaloc, Naturski i Ciastoń, którzy w słowach zdecydowanych i ostrych przedstawili położenie urzędników, ich niedolę i pokrzywdzenie. Pod adresem rządu padały bardzo ostre zarzuty, a zamiar rozpoczęcia strajku w razie niespełnienia urzędniczych postulatów jest najlepszym wyrazem nastroju, panującego między tarnowskimi urzędnikami, a wywołanego powszechną nędzą. Uchwał definitywnych nie powzięto. Rotmistrz Cáp, inspektor żywnościowy, ożywiony jak najlepszemi chęciami, złoży zapewne relacyę w miarodajnem miejscu o nastroju i nędzy wśród urzędników tarnowskich, która jest wspólną wszystkim funkcyonaryuszom państwowym, a może wreszcie obawa przed strajkiem urzędniczym skłoni rząd do spełnienia postulatów urzędników państwowych.

W bieżącej kadencyi sądów przysięgłych przewijają się na ławie oskarżonych różne indywidua, których zbrodnie mają źródło w wynikłych z powodu wojny stosunkach. Najwięcej zasiada oskarżonych o zbrodnię kradzieży. Władysław Łapa, pochodzący z Ernia koło Dębrowy, został skazany na trzy lata więzienia z powodu zbrodni podpalenia, dokonanej na szkodę swego służbodawcy.

Następca p. Nowomiejskiego, inspektorem ziemniaczanym na miasto i powiat Tarnów, został mianowany p. Józef Szatko.

RADA M. LWOWA O WOLNOŚĆ PRASY. Na ostatniem posiedzeniu lwowskiej rady miejskiej radca red. Laskownicki wniósł interpelacyę w sprawie wolności prasy i apelował do prezydyum miasta, aby udało się do namiestnika i w interesie ogólnym przedstawiło mu w jaki sposób prasa lwowska traktowaną jest przez cenzurę. Jaskrawym tego dowodem jest to, że w ostatnich czasach konfiskuje się każdą wiadomość o procesie w Marmaros Szigecie, nawet wiadomość o zachorowaniu jednego z oskarżonych została skonfiskowaną.

Po dłuższem umotywowaniu swej interpelacyi, gorąco apelował mówca do prezydyum, aby za jego pośrednictwem dowiedział się namiestnik o traktowaniu polskiej prasy, jakgdyby istniał u nas jakiś stan wyjątkowy. (Oklaski w ławach radnych).

Dr Stesłowicz zapewnił, że prezydyum przedstawi sprawę namiestnikowi, gdyż miasto pozbawione jest w ten sposób informacyi, które dziś najwięcej interesują całe społeczeństwo. Obiecał też dr Stesłowicz, że jako poseł poruszy tę sprawę w parlamencie.

ULICA LUDWIKA KUBALI WE LWOWIE. Rada miejska lwowska na ostatniem posiedzeniu uchwaliła nazwać jedną z ulic imieniem Ludwika Kubali.

ZDERZENIE TRAMWAJÓW WE LWOWIE. W samo południe na ul. Zamarstynowskiej, obok mostu kolejowego zderzyły się dwa wozy tramwajowe. Jeden wóz próżny jechał pędem przez tor towarowy od strony gazowni miejskiej, drugi zaś, napełniony publicznością, pędził w dół ul. Zamarstynowskiej ku mostowi kolejowemu. Próżny wóz wywrócił się na bruk, drugi zaś po silnem wstrząśnieniu, został dość silnie uszkodzony. Jadący wyszli dość szczęśliwie z katastrofy, zdaje się tylko dzięki temu, że było ich pełno w wozie. Uległo lekkiemu kalectwu tylko sześć osób. Wypadek powyższy spowodował dłuższą przerwę w komunikacyi tramwajowej.

POŻAR BARAKU WOJSKOWEGO WE LWOWIE. W obrębie magazynów kolejowych na głównym dworcu lwowskim zapalił się około godz. 12 w nocy duży drewniany barak. Mieściła się w nim kuchnia i warsztaty żołnierskie, oraz skład narzędzi; w baraku tym sypiało też kilku żołnierzy. Ogień był duży i odbił się szeroką łuną na niebie. Straż pożarna wyjechała na miejsce pożaru z beczkami, wypełnionemi wodą. Gdy ta woda wyszła, a innej na miejscu nie było, ratunek musiał ustać. Barak płonął jak zapałka, o stłumieniu ognia nie było mowy, ograniczono się do zlokalizowania pożaru. Stosy drzewa, skład taczek drewnianych, znajdujących się obok baraku i inne sąsiednie baraki uratowano. Przyczyna wybuchu ognia nieznana.

»ROMANTYCZNA« HISTORYA LWOWSKA. W tych dniach na lwowskim bruku rozegrała się ciekawa i charakterystyczna dla obecnych stosunków we Lwowie historya. Porucznik Maurycy Rosenberg przyjechał do Lwowa z Podwołoczysk i na ulicy Karola Ludwika zetknął się z jakimś panem, który grzecznie mu się ukłonił, przywitał się z nim, następnie oświadczając, że zna go od dłuższego czasu i jest dostawcą IV armii. Obaj wraz ze znajomą „damą" rzekomego dostawcy udali się do restauracyi Zehnguta na kolacyę. Przed podaniem potrawy poszli obaj do bufetu na wódkę, poczem powrócili do stolika. Po chwili porucznik wyciągnął papierośnicę i wówczas zauważył brak portfelu, w którym znajdowało się 13.600 koron. W tej samej chwili ów dostawca wraz z damą ulotnił się z restauracyi, bez śladu. Porucznik okradziony pamiętał tyle, iż jeden banknot 1000-koronowy miał dwie plamy atramentowe. Epilog tej ciekawej sprawy rozegrał się w restauracyi dworca w Podwołoczyskach, gdzie por. Rosenberg przytrzymał owego ptaka z restauracyi Zehnguta. Okazało się, że jest to niejaki Edward Polski, pochodzący z Lublina. Przy aresztowanym znaleziono 56.000 K i 848 rubli. Wśród banknotów 1000-koronowych znajdował się jeden banknot z dwiema plamami atramentowemi, będący własnością porucznika. W ten sposób ptak znalazł się w klatce.

Z Królestwa Polskiego.

MANIFESTACYE ŻAŁOBNE Z POWODU ŚMIERCI BRACI LUTOSŁAWSKICH. Z gabinetu cywilnego Rady regencyjnej Królestwa Polskiego otrzymujemy następujący komunikat:

Wiadomość urzędowa o straceniu w Moskwie dwóch zasłużonych rodaków naszych: Maryana i Józefa braci Lutosławskich napełniła niewątpliwie pełną oburzenia zgrozą i żalem ogół społeczeństwa polskiego. Dając wyraz temu uczuciu, gabinet cywilny Rady regencyjnej zaprasza na nabożeństwo żałobne za spokój ich dusz dnia 13 b. m., we czwartek, w kościele św. Krzyża o godzinie 11 i pół przed południem.

Dla uczczenia pamięci niestrudzonych działaczów na polu oświaty narodowej: ś. p. Maryana i Józefa Lutosławskich zarząd główny polskiej Macierzy szkolnej otwiera fundusz oświatowy imienia Maryi i Józefa Lutosławskich przy Macierzy szkolnej.

PROJEKT POLSKIEGO PRAWA AUTORSKIEGO. Pisma warszawskie donoszą: W Towarzystwie literatów i dziennikarzy polskich zarząd na ostatniem swem posiedzeniu rozważał sprawę opracowania projektu polskiego prawa autorskiego. Projekt ten będzie przedstawiony ministrowi wyznań religijnych i oświecenia publicznego. Przygotowaniem materyału do wstępnego omówienia projektu zajmą się: prezes Towarzystwa, p. Jan Lorentowicz i p. Wacław Makowski. Do zarządu będą zaproszeni rzeczoznawcy, oraz autorowie polscy.

WZNOWIENIE PROCESU BOHDANA HR. RONIKIERA. Jak wiadomo, Bohdan hr. Ronikier po uchyleniu jego skargi kasacyjnej na wyrok b. Izby sądowej, skazującej go na 11 lat ciężkich robót za zabójstwo szwagra Stanisława Chrzanowskiego, zaczął karę odsiadywać w arsenale warszawskim.

Za czasów już okupacyi niemieckiej hr. R. wniósł był podanie o rewizyę procesu, a w związku z tem złożył zaświadczenie o ciężkiej niemocy i prosił o tymczasowe wypuszczenie go na wolność, co zostało uwzględnione po złożeniu 100.000 marek poręki.

Obecnie, jak donoszą pisma warszawskie, podanie hr. Ronikiera o rewizyę procesu przez sąd polski zostało uwzględnione.

WYKRYCIE ZABÓJCZYNI P. WOJTASIEWICZOWEJ W WARSZAWIE. Sprawa tajemniczego zgonu p. Wojtasiewiczowej, która przed paru tygodniami intrygowała Warszawę swą tajemniczością i zagadką, czy p. Wojt. była zamordowaną, czy też zmarła śmiercią naturalną, została wreszcie wyjaśnioną. Sprawczynią morderstwa, popełnionego na osobie ś. p. Wojtasiewiczowej, jak wykryła policya, jest posługaczka zamordowanej, Malewska, która przyznała się do zbrodni. Mordeczyni, upatrzywszy odpowiednią chwilę, w czasie, kiedy ś. p. Wojtasiewiczowa ubierała się, siedząc w łóżku, zagroziła jej imitacyą rewolweru. Przerażona p. W. zemdlała, a wtedy zbrodniarka narzuciła na nią poduszki i trzymała je tak długo, aż nieszczęśliwa wyzionęła ducha, poczem zrabowawszy rzeczy p. Wojt. i spakowawszy je w tłumok, Malewska spokojnie wyszła z mieszkania.

BANDYTYZM W KRÓLESTWIE POLSKIEM. »Kuryer Warszawski« donosi: Na mocy wyroku sądu polowego skazano na rozstrzelanie Józefa Marcika z Częstochowy, który wykonał zbrojny napad bandycki. Wyrok wykonano dn. 7 b. m.

Do Mikutnicy na pograniczu Galicyi przybyli dwaj ludzie, którzy oświadczyli kupcom: A. Wolfhautowi i M. Awermanowi, że we wsi Sokole mają cztery beczki miodu do sprzedania. Kupcy pojechali z nimi po miód, zabrawszy 16 tysięcy koron. W drodze w nocy obaj bandyci rzucili się z nożami na kupców, którym poderżnęli gardła M. Awerman skonał na miejscu. Bandyci zrabowali pieniądze i umknęli. Wolfhaut, mimo, że był ciężko ranny, po odejściu morderców udał się w drogę i spotkał włościanina, który go zawiózł do lekarza.

Na dwór w Sławinku pod Lublinem napadło kilku bandytów, których spłoszono. Służba dworska puściła się za nimi w pogoń na koniach. Jednego z bandytów ujęto.

STRAJK GRABARZY W LUBLINIE. Oryginalny strajk grabarzy zwłok wybuchnął w Lublinie i onegdaj jeszcze nie był zakończony. Jak czytamy w pismach lubelskich, grabarze domagają się podwyżki wynagrodzenia dziennego, gdyż za 6 K, które dotychczas pobierali dziennie, wyżyć niepodobna.

Ze świata.

KOBIETY W PARLAMENCIE DUŃSKIM. W tych dniach parlament w Danii, t. zw. »Folkething« przeżył historyczną w swym rodzaju chwilę. Po raz pierwszy w dziejach duńskiego parlamentu stanęła na mównicy kobieta.

Pani Elna Munch rozpoczęła szereg mówczyń kobiecych w parlamencie przy obradach nad prawem o pensyach sił nauczycielskich w kopenhaskich wyższych szkołach przejętych przez państwo. W dziewiczej swej mowie p. Munch zaimponowała wielu kolegom parlamentarnym spokojną jasnością i ścisłą rzeczowością wywodów P. Munch jest główną organizatorką duńskiego związku kobiet, walczącego o prawa wyborcze.

Jak wiadomo ostatnie wrześniowe wybory w Danii wprowadziły 5 kobiet do »Folkethingu« (II. Izby), w tem dwie konserwatystki, dwie radykałki i 1 socyal-demokratkę — pięć kobiet do »Landsthingu (I. Izby), z tego 3 z lewicy, 1 radykałka, 1 socyalistka. Kilka z pośród wybranych zasiadało w reprezentacyi miast i było członkami magistratów, jedna brała czynny udział w chrześcijańsko-społecznej akcyi na jednej z wysepek duńskich, jedna jest prokuratorem państwa, jedna robotnicą, jedna badaczką na polu historyi i socyalistyczną autorką, cztery są nauczycielkami w gimnazyum, albo w szkołach ludowych.

ODZNACZENIE. P. Gerta Kwaszewska, córka redaktora Biura korespondencyjnego, odznaczoną została odznaką honorową II. klasy »Czerwonego Krzyża« z dekoracyą wojenną.

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO.

W niedzielę, dnia 15 b. m.: »Wesele« Stanisława Wyspiańskiego.

W poniedziałek, dnia 16 b. m.: »Wesele« St. Wyspiańskiego.

We wtorek, dnia 17 b. m.: »Wesele« Stanisława Wyspiańskiego.

We środę, dnia 18 b. m.: »Zaczarowane koło« Lucyana Rydla.

We czwartek, dnia 19 b. m.: »Wesele« Stanisława Wyspiańskiego.

W piątek, dnia 20 b. m.: »Głuszec« St. Krzywoszewskiego.

REPERTOAR MIEJSKIEGO TEATRU POWSZECHNEGO W KRAKOWIE.

W poniedziałek, dnia 16 b. m.: »Wieszczka karnawału«.

We wtorek, dnia 17 b. m.: »Biały kaptur«.

We środę, dnia 18 b. m.: »Wieszczka karnawału«.

We czwartek, dnia 19 b. m.: »Biały kaptur«.

W piątek, dnia 20 b. m.: »Wieszczka karnawału«.

TEATR TURSKIEGO NA PROWINCYI.

»Miłostki wojenne«. Nowość!

W Przemyślu 17 września.

W Przeworsku 18 września.

W Jarosławiu 19 września.

W Rzeszowie 21 września.

Nota pokojowa Austro-Węgier.

(Telefonem).

Wiedeń, 15 września.

Już od kilku dni obiegały w tutejszych kołach politycznych rozmaite pogłoski, że w dziedzinie polityki międzynarodowej przygotowują się jakieś ważne zajścia. W mowie, wygłoszonej przez hr. Buriana z okazyi przyjęcia dziennikarzy niemieckich, depatrywano się pewnego rodzaju potwierdzenia tych pogłosek, które tak wczoraj, jak i onegdaj także w parlamencie uporczywie się utrzymywały i były głównym przedmiotem rozmów w kuloarach. To też komnikat o nowej akcyi pokojowej, wydany wczoraj wieczór, nie był właściwie niespodzianką dla kół politycznych. Jeżeli mimo to podziałała sensacyjnie, to stało się to przedewszystkiem dlatego, że nie przypuszczano, że oficyalnym inicyatorem będą wyłącznie Austro-Węgry. Sądzono raczej, że wszystkie mocarstwa czwórprzymierza podejmą jakiś wspólny krok dyplomatyczny i oficyalnie zakomunikują mocarstwom koalicyi swoje warunki pokojowe. Dziś też dopiero jasno uwypukla się cel ostatniego oświadczenia wicekanclerza Payera. Rząd niemiecki, nie zwracając się bezpośrednio do mocarstw koalicyi, sformułował niejako oficyalnie swoje warunki pokojowe i podał je w ten sposób do wiadomości swoich przeciwników, zaś rząd austro-węgierski zaprasza teraz wszystkie mocarstwa na wspólną konferencyę poufną. W tutejszych kołach politycznych żywią nadzieją, że nowa akcya pokojowa wyda pożądany rezultat i co najmniej ten, że teraz już nic nie zdoła przygłuszyć międzynarodowej dyskusyi na temat zawarcia pokoju.

Główna kwatera francuska w Soissons

(Telefonem).

Bazylea, 15 września.

Ze sprawozdań francuskich dzienników wynika, że główna kwatera francuska znajduje się w Soissons. Tamże znajduje się także kwatera amerykańska.

Socyaliści francuscy za pokojem.

(Telefonem).

Genewa, 15 września.

»Humanité« donosi, że francuscy socyaliści na kongresie socyalistów koalicyjnych, który zaczyna się 17 b. m. w Londynie, przedłożą wniosek, oświadczający się za tem, by w ciągu roku bieżącego za pośrednictwem jakiegoś neutralnego państwa rozpoczęła się wymiana warunków pokojowych między mocarstwami wojującemi.

Petersburg w ręku kontrrewolucyonistów.

(Telefonem).

Sztokholm, 15 września.

Obiegają tu pogłoski, że kontrrewolucyoniści w Petersburgu po 24-godzinnej straszliwej walce zajęli główne punkty miasta. Na kilku miejscach walki jeszcze się toczą. Miasto przez pożary ogromnie zniszczone. Przeszło 300 domów, między nimi budynki publiczne i wielkie domy kupieckie padły ofiarą płomieni. Na ulicach leżą całe stosy trupów.

Ucieczka rządu bolszewickiego.

(Telefonem).

Rotterdam, 15 września.

Reuter donosi, że rząd bolszewicki przygotowuje się do ucieczki. Lenin i Trocki zamierzają zbiedz do Szwajcaryi.

Monachium, 15 września.

„Münchner Zeitung" donsi z Moskwy, że rząd sowietów nosi się seryo z zamiarem przeniesienia się z Moskwy do jakiejś mniejszej miejscowości.

Zastrzelenie b. ministrów rosyjskich

(Telefonem).

Bern, 15 września.

Tutejsze dzienniki donoszą, że byli ministrowie Protopopow i Maklakow zostali w Moskwie zastrzeleni.

Bunt w wojsku serbskiem.

(Telefonem).

Sztokholm, 15 września.

Wojska serbskie w armii koalicyjnej na wybrzeżu murmańskiem zbuntowały się, bo nie chciały walczyć z Rosyanami. Angielski komenderujący kazał przywódców buntu rozstrzelać i wycofać wojska serbskie z pola walki.

Cenzura mowy cesarza Wilhelma.

(Telefonem).

Berlin, 15 września.

»Vorwärts« oświadcza, że mowa cesarza Wilhelma, wygłoszona do robotników w Essen, uległa cenzurze, a mianowicie w sprawozdaniu, rozesłanem przez Biuro Wolffa, skreślono ustęp, w którym cesarz oświadczył się za reformą pruskiego prawa wyborczego w myśl przedłożenia rządowego.

Nowe wybory w Anglii.

Rotterdam, 15 września.

Z Londynu donoszą, że ogólne wybory w Anglii rozpoczną się 28 listopada b. r.

Stanowisko Polaków w komisyi finansowej.

(Telefonem).

Wiedeń, 15 września.

O wiadomościach, podanych onegdaj przez niektóre pisma, jakoby komisya finansowa głównie dlatego została odroczona, że w kołach polskich zaznaczyły się nowe trudności, powiada »Abend«, że są niezgodne z prawdą, twierdzi jednak, że w kołach polskich panuje pewne zaniepokojenie z powodu postawy, jaką rząd zajmuje w sprawie odbudowy. Twierdzi między innemi, że niemile to przyjęto, iż na onegdajszem posiedzeniu komisyi odbudowy nie był obecny żaden minister.

Sprawa zwołania delegacyj.

Wiedeń, 15 września.

(B. K.) Dzienniki donoszą, że komisye delegacyi austryackiej jeszcze w ciągu tego miesiąca zwołane będą na posiedzenie. Odnosi się to zwłaszcza do komisyi wojskowej. Co się tyczy obrad plenarnych, to delegacya nie może się zebrać tak długo, jak długo komisye nie przygotują materyału prac, co się dotychczas jeszcze nie stało. Przedewszystkiem przewodniczący komisyi delegacyjnej, którzy pod tym względem są całkiem autonomiczni, muszą zwołać komisyę, poczem dopiero prezydent delegacyi będzie mógł zadecydować o oznaczeniu posiedzenia plenarnego.

Dr Lammasch o reformie konstytucyi.

(Telefonem).

Budapeszt, 15 września.

»Az Est« publikuje rozmowę z prof. Lammaschem. Oświadczył on, iż w pracach przygotowawczych nad reformą konstytucyi w Austryi nie bierze czynnego udziału. Zdaniem jego takie rozwiązanie tej kwestyi, któreby szkodziło interesom Węgier, nie może być uważane żadną miarą za korzystne. Zachowanie dualizmu uważa prof. Lammasch za możliwe i pożądane. — Zmianę Austryi na federacyę państw uważa ze względów gospodarczych za niekorzystną, myśli tylko o daleko idącej decentralizacyi i ubolewa, że Czesi i południowi Słowianie nie chcą brać udziału we wspólnej reformie na podstawie porozumienia, zapewnia jednak, że w Czechach jest wielu polityków, którzyby chętnie wzięli udział w rokowaniach ugodowych między Czechami a Niemcami.

Ustąpienie dyrektora C. O. G. Herbsta?

(Telefonem).

Wiedeń, 15 września.

Wczoraj obiegały tu pogłoski, że dyrektor Centrali odbudowy, Herbst, ma niebawem ustąpić, a na jego miejsce zamianowany będzie dyrektor Raczyński.

Skazanie agitatora strajkowego.

Budapeszt, 15 września.

Lekarz dr Hamburger, który wzywał maszynistów kolejowych do strajku i wygłaszał ostre przemówienia, został wczoraj skazany na 1 rok ścisłego aresztu. Inni współoskarżoni zostali uwolnieni.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości c. k. Biura koresp.

z dnia 15 września.

CHOLERA W BRODACH.

Wiedeń. Według sprawozdania z 13 września, stwierdzono dwa wypadki cholery azyatyckiej w Brodach u osób, przybyłych z Rosyi.

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPIŃSKI. Wydawca: RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

JAK I CZEM FARBOWAĆ ODZIEŻ W DOMU? We wszystkich dziedzinach gospodarstwa społecznego i domowego wojna wywołała niezaprzeczalne przewroty. Najaktualniejszym przedmiotem naszych matek i gospodyń jest szalejąca drożyzna odzieży i materyałów na suknia i ubrania. Zapobiegliwość i zmysł oszczędzania skromnych dochodów warstw średnich i niższych radzi sobie przeciw drożyźnie ubrań w ten sposób, że stare ubrania ludzie dają nicować lub ufarbować na inny dowolny kolor.

Nie od rzeczy będzie, jeśli szerokie warstwy zapoznają się ze sposobem farbowania materyałów na suknie i ubrania.

Wszystkie tkaniny, w szczególności sukna i pończochy należy wprzód bardzo dokładnie wyprać, a plamy tłuste usunąć. Wełny i bawełny nie można razem farbować. Najodpowiedniejszą wodą do farbowania jest deszczówka, bo wolna od domieszek chemicznych i mineralnych, działających na składniki farby. Jak doświadczenie uczy, należy brać trochę mniej wody, aniżeli powiedziano jest w sposobie użycia, bo w ten sposób otrzymuje się intenzywniejszy kolor, szczególnie czarny. Nie zaszkodzi farbowanie powtórzyć. Po ufarbowaniu płócze się przedmioty ufarbowane najpierw w gorącej, następnie chłodnej wodzie, aż zmieniana wciąż woda nie będzie najzupełniej czysta, bo dopiero wtenczas jest pewność, że materya ufarbowana nie puści farby.

Idzie teraz o wybór farby! Wiadomą jest rzeczą, że w handlu sprzedaje się najróżniejsze farby, które nietylko źle materye barwią, ale co najważniejsze, niszczą tkaniny co do ich trwałości.

Wedle doświadczeń, poczynionych przez najszersze warstwy ludności, najlepszą farbą w tym wypadku jest farba wyrobu Szulca i Doroszewa, sprzedawana w handlu pod prawnie chronioną nazwą i marką „Palatyn". Jest to wyrób polski i ze swej doskonałej dobroci powszechnie znany. Zwracamy uwagę, że w obrocie handlowym jest ogromna ilość falsyfikatów i naśladownictw wyrobu „Palatyn", których należy się wystrzegać.

Farbę „Palatyn", najlepszą dotychczas znaną, nabywać można niemal we wszystkich sklepach całej Galicyi, tak w miastach, jak i po wsiach. Jeśli gdzieś nie można jej dostać, to kupcom, konsumom, Kółkom rolniczym i t. d. sprzedaje tylko hurtownie generalny zastępca na Galicyę i Austro-Węgry J. Leserkiewicz, Kraków, ulica Zielona Nr. 8. 10527

Udziela się

lekcyj gry na skrzypcach po przystępnych cenach. Ulica Rakowicka l. 19, Kraków. 10190 2 2

Rymarz

wolny od wojska, poszukuje posady na ordynaryę w większym majątku. Wykonuje wszelkie roboty w zakres rymarstwa wchodzące. W. J. Tarnobrzeg, na Wianku. 10186 5 6

Do sprzedania

meble dębowe jasne, 2 szafy, jedna z lustrem, umywalnia marmurowa z lustrem, łóżko z siatką i szafką. Kostyum damski wełniany. Ulica Stradom l. 8, I p. 10380

Buchalterka-bilansistka

z maturą gimnazyalną, akademią handlową we Wiedniu, a pięcioletnią praktyką w większem przedsiębiorstwie jako kierowniczka oddziału, poszukuje odpowiedniej posady w zdrowej, górskiej, okolicy, ewentualnie na wieś z całem utrzymaniem i wynagrodzeniem według umowy. Zna się też na kasowości. Również była słuchaczką filozofii, może objąć posadę nauczycielki lub towarzyszki. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod „Utrzymanie". 10319 2 3

Posady

za praktykę gospodarczą, jako pomocnik rządcy poszukuje 17-letni chłopiec. Zgłoszenia: S. K., Głogów, dwór. 10265 3 6

Praktykant

do biura potrzebny zaraz. Wynagrodzenie według kwalifikacyi. Zgłoszenia składać do Biura dzienników J. Hopcasa i Salomonowej dla „M. M.", Kraków, ul. Szczepańska l. 9. 10308 3 3

Elektromotor

przewodny, nadający się do młocki, jakoteż jako dynamo, o sile 17½ P. S., 220 V., 68 Amp., do sprzedania. Oglądać można u firmy: Rząca i Chmurski, ul. św. Gertrudy l. 4. 10309 3 3

Potrzebna

samodzielna krawcowa do prywatnego domu; znająca krój. Również potrzebna służąca z gotowaniem. Zgłoszenia pod Drewa l. 5. przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10312 3 3

Poszukuje się

nauczycielki izr., do dwóch dziewczynek, celem przygotowania do klasy trzeciej. Zgłoszenia pod B. Jarmark, Ulica koło Sanoka. 10323 2 2

Mieszkanie

dla panienki, uczęszczającej do szkół, wygodne, przy wdowie inteligentnej. Ul. Jabłonowskich l. 24, parter, na lewo. 10316 3 3

Ekonom

lat 45, wolny od wojska, poszukuje posady od 1 października b. r., na ordynaryę. Zgłoszenia: folwark Zietniki, p. Chorzelów, koło Mielca. 10281 2 3

Biuro parcelacyjne

z rządowem upoważnieniem, ze stałą siedzibą urzędową w Krakowie, przy ul. Grodzkiej l. 26, przeprowadza parcelacye majątków ziemskich, działy lasów i oszacowania tychże dla celów gospodarczych. 9114 14 16

Poszukuję

100.000 K na II hipotekę w Krakowie. — Wiadomość pod „Lokata" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 10189 3 3

Do krawieczyzny

poszukuję kilku krawców i zdolne panny za dobrem wynagrodzeniem.

Ul. Grodzka l. 29, II p. 10138 5 6

Wózki dla dzieci

wózki składane do siedzenia i leżenia, łóżka dla dzieci, pat. Reform, stoliki dla dzieci poleca bardzo tanio

E. Porges

Wiedeń, IX. Liechtensteinstr. 36. 10165 4 17

Kupuje się korki.

Nowe korki do flaszek do 120 K

Używane „ „ „ do 55 K

także korki do beczek, sekt i do lekarstw. Za zaliczką po przesłaniu próbek:

H. Dreiblatt, Wiedeń XX. Nordwestbahnstrasse 49. 8575 7 10

Poszukuje posady

panna z ukończoną Akademią handlową, piszącą na maszynie, posiadająca praktykę biurową za skromnem wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod „Pracowita 20" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 103[.]8 3 3

Starszy profesor gimn.

(filolog) przyjmie lekcyę lub administracyę domu za 2—3 pokoje z kuchnią, przyjmie też 1 studenta młodszego na stancyę. Zgłoszenia pod „Alexa. R." przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10[.]31 3 3

Magistra (y) farmacyi

i asystenta poszukuje apteka w Krakowie. Zgłoszenia pod „Farmacya" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10321 2 6

Panienki

znajdą pensyę i opiekę. Ul. Smoleńsk l. 24, I p., na prawo. 10328 3 3

4 lub 5 pokoi

I p., łazienka, elektryka, do najęcia od października. Wiadomość: ul. Długa l. 39, parter. 10330 3 3

Wynagrodzę

za wyszukanie pokoju i kuchni lub pokoju z piecem kuchennym. Zgłoszenia pod „Spokój" do Ajencyi J. Hopcasa i Salomonowej, ulica Szczepańska 9. 10311 3 6

Berzkowóz Talarda

żelazny, ma do sprzedania Magistrat miasta Wadowic. 10310 3 3

Potrzebny

szofer-mechanik do wozu osobowego. Wiadomość: Kraków, ul. Topolowa 29, Boarzecki. 1031[.] 3 3

Kasa kontrolna

wypożyczy lub kupi na spłaty skład wyrobów mieszanych Chrabąszcz i Sp., ul. Szczepańska l. 7. 10252 3 3

Dostarczam w większych ilościach:

przybrań, resztek, koronek, pasmanteryj

wstawek 200 m	60 K
wytwornych haftów jedwabnych 50 m	80 „
prawdz. wstawek klockowych 30 m	100 „
prawdziwych klockowych naszewników do poduszek 24 szt.	60 „
kołnierzy koronkowych i żabotów 20 szt.	50 „
wolanek modn. 12 szt.	30 „
pończoch jedwabn. 12 par	500 „
sznurowadeł jedwabnych 24 szt.	15 „
6 skórek na podszewkę	30 „
6 pięknych skórek na garnitury futrzane	90 „
garnit. futrzanych dla dzieci	70 do 200 „
futer damskich Alaska, garniturów lisich	1350 „
damskich peleryn selskinowych	300 — 600 „
materyj jedwabnych we wszelkich barwach, podw. szer. mtr	90 „
kapeluszy dziecięcych i damskich, sortow., 6 szt.	90 „
boa strusich, eleg., m	24 „
nici maszyn 150 m 12 szpulek	100 „
przędzy szydełkowej 10 wielkich kłębków	90 „
skórzanych ochraniaczy podeszew 20 paczek	15 „
podeszew skórzanych sortow. 6 par	30 „
futrzanych wkładek do obuwia, 6 par sort.	18 „
czarnej pasty do obuwia 24 pud.	15 „
sznurowadeł skórzanych sort. 100 szt.	40 „
sznurowadeł z celulozy 12 tuz.	24 „
żelaznych ochraniaczy podeszew, mocnych, 1000 szt.	30 „
żelaznych ochraniaczy podeszew 100 kartonów	40 „
obcasów gumowych 50 par	25 „
sztyftów żel. do obcasów kilo	15 „
odpadków skóry łuszczonej 10 kilo	50 „
odpadków skóry na wierzchy 10 kilo	60 „
odpadków skóry grzbietowej 5 kilo	60 „
kołków dla szewców 5 kilo	85 „
gwoździ do przybijania podeszew	5 „
sandałów sort. 12 par	50 „
pantofli słomianych, sortow., we wszelkich wielkościach 12 par	36 „
Patent. kleszczyków 5.000 szt.	50 „
kino kiesz. z 50 obrazami 6 szt.	18 „
zwierciadełek kieszonk. 24 szt.	12 „
artykułów wojskowych pokupnych 100 szt.	35 „
zabawek dla dzieci 50 szt.	25 „
noży i widelcy 6 par	40 „
łyżek 12 szt.	15 „
łyżeczek do kawy posrebrz 12 szt.	18 „
guzików nacisk. ze sprężyn. 5 groszów	80 „
kłódek 12 szt.	50 „
zapalniczek benz. 12 szt.	30 „
krzemieni do krzesania ognia 100 szt.	80 „

dostarcza za zadatkiem i reszty za zaliczką

Ottokar Roth, Karlsbad, Czechy.

Przyjmuję też towary na zamianę. 8577 3 4

Rutynowana nauczycielka

jęz. niemieckiego, poszukuje miejsca na wyjazd. Zgłoszenia pod „Inteligencya" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10241 3 3

Lekcye gry na fortepianie

dam za obiady mięsne. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „N. Reformy" pod „Uczennica najwyższego kursu konserwatoryum". 10350 2 3

Absolwent

gimn. realn. poszukuje lekcyj. Zgłoszenia pod E. S. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10370 2 3

Maszynę do pisania

nowszego typu, z widocznem pismem kupię. Zgłoszenia z podaniem marki, ceny, przyjmuje Administr. „N. Reformy" pod „Maszyna". 103[.]4 3 3

Poszukuję stancyi

dla akademika. — Zgłoszenia pod K. S. przyjmuje do 20 b. m. Administracya „Nowej Reformy". 10354 2 3

Panienki

uczęszczające do szkół, znajdą wygodne mieszkanie wraz z całem utrzymaniem i troskliwą opieką. Wiadomość: M. T., ul. Długa l. 26, I p., na prawo. 10359 2 3

Osoba

inteligentna, w średnim wieku, poszukuje zarządu większym domem, najchętniej we dworze. Zna się na gospodarstwie domowem, także wiejskiem i przyjęciu gości. Liczy na posadę w Krakowie lub okolicy, jak również na dobre traktowanie. Zgłoszenia z podaniem warunków pod K. S. 125. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10362 2 3

1—2 pokoi

ładnie umeblowanych, z elektrycznością, możliwie z łazienką, poszukuje się od 1 października. Zgłoszenia do dozorcy, ul. Garncarska l. 19. 10363 2 3

Kilimów

świeży zapas posiada Liga Pomocy przemysłowej, Kraków, ul. Straszewskiego 28. 10352 2 3

Poszukuję

zdolnego pomocnika i praktykanta do zakładu fryzyerskiego. S. Bierer, Podgórze, ul. Kalwaryjska l. 5. 10369 2 3

Techniczka dentystyczna

wykształcona we wszystkich robotach zawodowych, w kauczuku i metalu, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Techniczka dentystyczna" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10371 2 3

Maszynisty i palacza

poszukuje większa fabryka w Krakowie. Zgłoszenia pod „Maszynista" przyjmuje Biuro ogłoszeń Feliksa Statters, Kraków, ul. Grodzka 13. 10355 2 3

Na sezon zimowy

przyjmuję kapelusze damskie i męskie do przefasonowania i farbowania według najnowszych modeli wiedeńskich. Dla przyjezdnych wykonuję w przeciągu 24 godzin.

L. Gross, ul. Stradom 27. 10335 2 2

Ważne dla aptek i droguer[y]j!

Wszelkie środki kosmetyczne i przybory toaletowe tylko hurtownie poleca

Hurtowny skład przyborów toaletowych

A. Windholz

Kraków, ul. Łobzowska 5. 9798 5 10

Sok cytrynowy i malinowy

pierwszej jakości, sztuczny, sacharyną słodzony, wydatny i trzymać (konserwować) się dający, o wybornym zapachu i smaku, wysyła począwszy od 5 kg, po 10·60 K za kilogram **Adolf Tesch, Praga, Kral. Vinohrady Nr 1274 13.** Odpowiada ustawie o środkach żywności. 10211 2 4

[R]óżowe policzki i wargi o naturalnej piękności przy używaniu Dra A. Rixa jedynie dobrej, nieszkodliwej, za co się ręczy, **„rosy różanej"** (nie puszczającej). Nikt nie rozpozna, mimo wspaniałego skutku. 1 flakon K 5·—; wielka flaszka wystarczająca na 6 miesięcy 10 K. Porto osobno. Kos. Dra A. Rixa przetwory, Wiedeń, IX. Lackirerg. 6/V. Wysyłka dyskretna za pobraniem lub po nadesłaniu należytości. — Składy w Krakowie: apteka Wiszniewskiego, Floryańska; perf. Reima i Ski, Rynek 37; drog. Komorowskiego, Floryańska 33; K. Miklaszewski, pl. Dominikański 1; Magazyn uniwersalny Drobnera: We Lwowie: S. Rucker, apteka „pod Srebrnym orłem" ul. Krakowska 1; perfum. Sładowski; apteka M. Ettingera, pl. Gołuchowskich; nadw. perf. Rechena, ul. Halicka 12. W Rzeszowie: droguerya spadkob. Linda. W Bielsku: droguerya Polaczka, ul. Kolejowa. W Białej: droguerya Tanewskiego. 7686 7 7

Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie

poleca najnowsze wydawnictwa:

Ludwik Bernacki: **Pierwsza książka polska** Studyum bibliograficzne z 86 podobiznami.) Cena K 82·—

Adam Krechowiecki: **Zygmunt Kaczkowski i jego czasy.** Cena K 25·—

9942 3 3

Do nabycia we wszystkich k[sięgarnia]ch.

Odnawiajcie skórę twarzy mojemi środkami łuskowemi 5915 7 26

Przez Dra Funkego **za ideał wszelkich środków piękności** uznanym przez te kuracyę łuskową usuwa się nieznacznie mniej więcej w dziesięciu dniach wierzchnią skórę wraz z wszelkiemi znajdującemi się w niej i na niej skazami cery, jak **piegi, trądziki, pryszcze, żółte plamy, czerwoność nosa, wielkie pory w skórze i t. d., zwiędła, obwisła skóra.** Po ukończeniu kuracyi pojawia się skóra olśniewającej

piękności

młodociana i czysta, jak skóra u dziecka. Wykonanie łatwe w domu i niezwracające uwagi otoczenia. — Cena 15 K. Wysyłka dyskretna za zaliczką lub po przesłaniu należytości (także markami).

Salon J. Oswald, Wiedeń, XIII., Penzingerstrasse 50. Abt. 5

LAK DO PIECZĘTOWANIA

czarny, najlepszy wyrób wojenny, odpowiadający wszelkim wymogom, dla władz, zakładów, kancelaryj wszelkiego rodzaju, w każdej ilości po 10 K za kilo (14 lasek) netto Wiedeń, Dom wysyłkowy Karoliny König, Wiedeń V., 10142 Schönbrunnerstrasse 147. 4 10

Potrzebni wszędzie zastępcy i zastępczynie.

Realność

o 3 frontach, około 400 s□, nadająca się przy przebudowie na hotel, bank lub t. p., Kraków-Podgórze (Rynek) do sprzedania. Zgłoszenia listowne pod **W. H.** przyjmuje Administracya »Nowej Reformy«. 10088 3 3

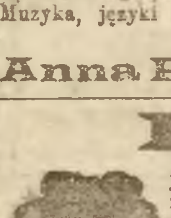
Zakład dla młodszych dziewcząt

Reichenau, A. D. i Meran, Tyrol połud.

Wytworne, jak najlepiej prowadzone internaty, w bardzo zdrowem położeniu Literackie i gospodarskie [...] w Meranie [...] Muzyka, języki obce, sport. Dobre utrzymanie. — Prospekt przesyła właścicielka i kierowniczka 8577 5 10

Anna Prosl, Reichenau, A. D.

PIEGI

jakoteż czerwoność twarzy i nosa, trądziki, wypryski, fałdy i obwisłość skóry, wszelkie skazy cery znikają, za co się ręczy, od znanej dawno Dra A. Rixa pasty Pompadour. Zgoła nieszkodliwa. Dawka 5 K. Dra A. Rixa mleko perłowe, płynny puder różowy, biały i natur. żółty, flakon 5 K. Porto osobno. Wysyłka dyskretna. Dra A. Rixa przetwory kosmetyczne Wiedeń, IX., Lakiererg. 6/V.

Składy w Krakowie: Apteka Wiszniewskiego, ul. Floryańska 15; Miklaszewski, plac Dominikański 1; Reim i Spółka, Rynek 35; Komorowski, ul. Floryańska 33; Bekner, ul. Długa 4; magazyn uniwersalny Drobner; we Lwowie: Apteka Ruckera, ul. Krakowska; Apteka M. Ettingera, plac Gołuchowskich; Apteka „pod Arch. Rafałem"; perfumerya Sładowskiego; w Tarnowie: drog. Bracha; w Rzeszowie: drog. spadk. Linda; w Bielsku: droguerya Polaczka, ul. Kolejowa; w Białej drog. Tanlewskiego; w Lublinie: perf. Stankiewicza. 7685 7 7

SIGORIN

niszczy zdumiewająco szybko 7424 35 0

PLUSKWY

Flaszka na próbę 4 K, wielka flaszka 16 K, strzykawka 2 K. Dostać można w aptekach i drogueryach. Główny skład na Austro-Węgry:

Apotheke „Zur Hoffnung" in Pécs Nr 27 (Węgry).

Wyłączna sprzedaż jest do oddania na poszczególne miasta. Główna sprzedaż w Krakowie: Reim i Ska.

Wypożyczalnia nut

przy składzie nut księgarni

D. E. Friedleina w Krakowie, Rynek 17.

Abonament zwyczajny — miesięcznie:

Za 4 utwory K 2·80, za 6 utworów K 4·—, za 10 utworów K 6·—.

Abonament z premią — miesięcznie:

Za 6 utworów K 6·—, premia nut za K 4·—.

Za 10 utworów K 9·—, premia nut za K 6·—.

Kaucya przy abonamencie miejscowym K 10·— przy abonamencie zamiejscowym K 20·—.

Abonenci zamiejscowi opłacają abonament za 3 miesiące z góry i otrzymują trzykrotną ilość utworów.

Wymiana nut odbywa się tylko pocztą.

Przesyłka na koszt abonenta. 9945 2 8

Wilhelm Hoschek i Spółka

Antykwaryat w Krakowie

ul. Zwierzyniecka l. 6

poleca obficie zaopatrzony skład w dzieła rozmaitej treści; między temi dawno wyczerpane, n. p.: Burckhardt, Kultura odrodzenia, Gadon, Emigracya polska, Kołaczkowski, Wspomnienia 1831 r. i wiele innych; oraz zbiór dawniejszych druków do końca XVIII wieku.

10117 **Kupujemy większe lub mniejsze biblioteki.** 2 3

Najtańsze hurtowne źródło nabycia

BLUZEK.

BLUSEN-EXPORTHAUS

Wiedeń, I., Franz-Josefs-Kai 7/T.

Tylko za zaliczką. 9854 3 21

Wolny od podatku wiedeński pałac czynszowy

urządzony na sposób nowoczesny, winda, ogrzewanie centralne i t. d., w I dzielnicy, blisko opery i placu św. Stefana (Stefansplatz) wynajęty w całości, za wkładem 1½ miliona koron **do sprzedania.** Najlepsza lokacya kapitału. Zgłoszenia: **J. G. Höger, Wiedeń, VIII,** Zeltgasse 14. 10428

Towarzystwo Zaliczkowe

w Krakowie, ul. Straszewskiego 23

udziela pożyczek wekslowych, pensyjnych i hipotecznych na dogodnych warunkach.

Przyjmuje

wkładki oszczędności na 4%

Podatek wraz z dodatkiem wojennym opłaca z własnych funduszów. 10351 2 5

Godziny urzęd. od 10—12 i od 4—6 popoł.

Ważne dla gospodarstw rolnych!

Począwszy od 100 sztuk, dostarczam za zaliczką: mocnych, niklowanych, drucianych koszyków na owoce 40×30 cm po 10 K za sztukę, mocnych niklowanych drucianych kagańców dla wołów 22×23 cm po 3 K za sztukę, mocnych niklowanych drucianych kagańców dla cieląt 15×16 cm po 2 K, **E. Eincer, Wiedeń, I, Sterngasse 13.** 10409 2 3

Usuwa wszelkie nieczystości skóry, wpływa w wysokim stopniu korzystnie na piękność

Tylko Idealna piękność prowadzi do szczęścia.

Napisać zaraz, by przysłano zadarmo moją podług Dra Idealeona poprawioną metodę, pod adresem: A. Jellinek, Wiedeń, 56 Fach 37 Ablig. 58. 5270 26 0

Marka na odpowiedź pożądana.

Zaopatrzcie się zawczasu w niezawodne nasiona!

10050

Oferta nasion:

Marchew żółta do siewu na polach	K	210·—
„ biała, długa, olbrzymia	„	100·—
„ czerwona, długa, olbrzymia	„	350·—
„ ogrodowa nantejska czerwona	„	420·—
Kalarepa Goliath, biała, olbrzymia	„	620·—
Cebula cwitowska, olbrzymia, żółta	„	85·—
„ wczesna, uprawa we wrześniu, zbiór w kwietniu	„	180·—
Szpinak Gaudry lub Eskimo	„	15·—
Rzepa ściernianka, okrągła	„	50·—

rzodkiew, ogórki, kapusta wczesna i późna, kalarepa, wszystko jak najtaniej, dopóki starczy zapas, za 1 kg licząc opakowanie.

Leopold Richter, Heřm. Městec, Czechy.

Opakowań wszelkiego rodzaju:

pudełek na pastę do obuwia w kilku wielkościach, beczek przewozowych, beczek i flaszek do przesyłania, jakoteż naczyń kuchennych wszelkiego rodzaju

dostarcza częściowo szybko

w pierwszorzędnem wykonaniu i w wielkich ilościach dla wszelkiego przemysłu i na wywóz

Fabryka wyrobów blaszanych i żelaznych

Wiedeń, I., Absberggasse 17.

(Zależnie od rodzaju artykułu jest potrzebne przekazanie materyału; jeżeli ten wypadek nie zachodzi, dostarcza następnie bez przeszkody). 10460 1 3

Dyplomowana nauczycielka

muzyki i języka francuskiego, poszukuje miejsca. Zgłoszenia pod „Zaraz" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10[...] 3

Ogrodnik

z 30-letnią praktyką, wszechstronnie wykształcony, z praktyką w Niemczech, sam jeden, poszukuje posady zaraz. Adres: W. P. [...]nakowa, Kraków, ul. [...]kiego l. 9. 100[..] 3 8

Samoistny zarządca

średniego majątku, posiadający najlepsze polecenia z powodu zmiany właściciela szukuje natychmiast posady. Łaskawe zgłoszenia: Za[rząd] szkoły w Heczniorow[...] poczta Wielanowice. 10410

Warsztat introligatorski

składający się z 10 maszyn, j[est z] powodu śmierci właściciela [...] do sprzedania. Zgłoszenia: Karol Folta, Kraków, ul. Poselska l. [..] 10024 3 3

Wojna

uczy oszczędności, dlatego farbujcie

odzież

jedynie tylko za najlepszą uznaną, nieszkodliwą farbą marki

„Cors"

w paczkach po 60 h. Hurtownicy otrzymują rabat. LAKIER i PASTĘ do podłóg marki „MURZYN" i wszelkie artykuły dla potrzeb domowych poleca

L. Weindling

skład farb i perfumeryi

Kraków, Grodzka l. 26 b

Telefon 1586. 10170 2 10

Benzynę

odstąpię tylko dla celów przemysłowych. Zgłoszenia pod „20%" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10372 2 2

Do sprzedania

kamienica 10-piętrowa w Rynku głównym, majątek leśny przeszło 1200 morgowy w zachodniej Galicyi. Wiadomość w kancelaryi adwokackiej, ul. Grodzka l. 1, codziennie od g. 5 do 6. 9815 3 3

Najtańsze i najlepsze źródło

nabywania wszelkich rodzajów szczotek i pędzli, Grosnor i Szüttor, Kraków, ul. św. Katarzyny 4. Poszukuje się zastępców na Galicyę i Węgry. 10391 2 6

Tabakon

najlepsza domieszka do tytoniu. Do fajki, paczka 60 h, do papierosów paczka 70 h.

Zastępstwo na Kraków:

Maryan Kupczyc[...]

Kraków, ul. Jagiellońska 7.

Wysyłki pocztowe uskutecznia się za poprzedniem nadesłaniem należytości wraz z portem. 9119 5 [.]

Zakład

naprawiania i nicowania [...] bruk męskich w Krakowie przy ul. Z[...] l. 14, przyjmuje wszelkie tego rodzaju roboty i wykonuje je szybko i starannie po przystępnych cenach. 9050 0 11.

Asystent farmacyi

przyjmie od 20 września [...] lub stałą posadę w aptece. [...] pod „[...]ie asystenta", Kraków, [...] Kanonicza 14. 9[...]

Do zamiany

duża parcela budowlana w Krakowie w najruchliwszej części miasta, na większe gospodarstwo rolne, ewentualnie za dopłatą, lub na dom, w którem z większych miast Galicyi. Zgłoszenia do biura informacyjnego Hieronim Weis[s] w Krakowie, Smoleńsk l. 16. 9611 7 0

Dobra

w powiecie Kamionka Strumiłowa, oddalone od stacyi 7 klm., obejmujące 2.500 mg. w tem 660 lasu, a 500 łąk, gorzelnię, na sprzedaż chrześcijaninowi Polakowi. Budynki częściowo zniszczone. — Cena za mórg 1500 koron z inwentarzem, płodami i odszkodowaniami. Wkład gotówką potrzebny 2½ miliona koron. Informacye imieniem właściciela: Dr. Bronisław Michalewski, adw. Lwów, ul. Akademicka 12. 9955 2 3

Konkurs.

Komitet c. k. Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie ogłasza konkurs na posadę

adjunkta biura lasowego

z siedzibą we Lwowie.

Wymagane ukończenie wyższych studyów fachowych. Pobory zależnie od umowy.

Podania należycie udokumentowane wraz z krótkim życiorysem należy wnosić w terminie do **dnia 15-go października 1918 r.** do Komitetu c. k. Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, ulica Mickiewicza l. 26. 9054 2 3

Ogłoszenie licytacyi.

Celem oddania w przedsiębiorstwo częściowej budowy Zakładu chowu drobiu w Jarosławiu rozpisuje niniejszem Towarzystwo chowu drobiu w Jarosławiu publiczną licytacyę.

W zakres tejże wchodzą: Ogrodzenie trwałe zewnętrzne gruntu w obwodzie 410 m, murowany budynek gospodarski parterowy o 8 ubikacyach, murowany budynek na pomieszczenie olbrzymiej sztucznej wylęgarni, 4 drewniane kolonialne kurniki dla młodego drobiu, 2 kurniki drewniane dla zarodowych stad kur, 2 takież stajenki dla kaczek i gęsi zarodowych, 2 stajenki dla młodych gęsi i kaczek, suszarnia karmy dla drobiu i kości, 1 basen dla rozpł. kaczek i gęsi, 2 małe baseny dla młodzieży tychże, ogrodzenie wewnętrzne zagród wymienionych kurników i stajenek; gnojownia i studnia.

Plany i przedmiar, oraz warunki budowy są do przejrzenia codziennie w porze popołudniowej u p. Jana Dębskiego, sekretarza Towarzystwa chowu drobiu w Jarosławiu, w biurze oddziału Tow. gospod. tamże, ul Słowackiego, gmach Tow. zaliczkowego.

Oferty ostemplowane wraz z kwitem na wadyum w kwocie 10.000 K, złożone w Towarzystwie zaliczkowem w Jarosławiu, przyjmuje do **25 września b. r. godziny 12-tej w południe** 10296 2 3

Towarzystwo chowu drobiu w Jarosławiu.

BANK ZIEMSKI

DLA GALICYI ŚLĄSKA I BUKOWINY

Towarzystwo akcyjne

w Łańcucie.

W wykonaniu uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcyonaryuszów z dnia 27 sierpnia 1918 r. Dyrekcya otwiera niniejszem

subskrypcyę

2500 sztuk akcyi II emisyi pełnowpłaconych nominalnej wartości K 400·— za sztukę, opiewających na okaziciela lub na nazwisko.

Kurs emisyjny wynosi K 410·— za sztukę.

Posiadaczom akcyi I emisyi przyznano prawo zakupna nowych akcyi po kursie K 400·— za sztukę. Akcye II emisyi biorą na równi z dotychczasowemi udział w czystym zysku Towarzystwa już za bieżący okres administracyjny.

Termin zgłoszeń upływa bezwarunkowo 30 września 1918.

Przy zgłoszeniu należy uiścić gotówką conajmniej K 210·— za każdą akcyę, resztę zaś najpóźniej do dnia 30 września 1918. Jako potwierdzenia na złożoną gotówkę służyć będą pokwitowania kasowe, względnie odcinki czeków P. K. O.

W przeciągu 8 dni po zamknięciu subskrypcyi t. j. najdalej do 8 października 1918 nastąpi przydzielenie akcyi subskrybentom, przyczem posiadacze akcyi I emisyi będą uwzględnieni przynajmniej w zakresie, ustalonym w § 8 statutu.

Subskrybentom, którzy dopełnią w zupełności niniejszych warunków, będą rozesłane akcye zaraz po przydzieleniu.

Zgłoszenia na akcye oraz wpłaty gotówkowe przyjmują:

Bank Ziemski dla Galicyi, Śląska i Bukowiny T. A. w Łańcucie;

Bank Przemysłowy we Lwowie;

Filie Banku przemysłowego w Krakowie, Drohobyczu i Krośnie, oraz Ekspozytury tegoż Banku w Borysławiu i Wiedniu;

Towarzystwo oszczędności i zaliczek w Cieszynie.

Instytucye te udzielają interesowanym wszelkich informacyi, dostarczają prospektów i formularzy zgłoszeń, oraz na żądanie statutów i czeków P. K. O. do uiszczenia wpłat. 10057 2 2

Łańcut, w sierpniu 1918.

Rutynowana nauczycielka

gry na fortepianie, przyjmuje także akompaniament do śpiewu. B. B., ul. św. Sebastyana 8. 10437

Asystantka farmacyi

poszukuje posady w Krakowie lub na prowincyi. Zgłoszenia pod M. M. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10418 1 4

Uprasza się

wszystkich, którzy wiedzą coś dokładniejszego o panu Stefanie Józefie Bergerze, byłym legioniście, który należał swego czasu do VI komp. baonu uzupeł. bryg. Piłsudskiego i do I uzupełn. komp. w Dęblinie, urodzonym we Lwowie 1886 r. (a przez czas jakiś przebywał w domu rekonwalescentów w Kamieńsku) by raczyli to podać listownie do Admin. „N. Reformy" pod A. B. 10417

Kilka dziewcząt

przyjmie fabryka lalek, ul. Wolska. 10424 1 2

Zdolnej nauczycielki

jęz. franc., którąby zechciała 2 razy w tygodniu przychodzić do Podgórza, poszukuję zaraz. Zgłoszenia pod „Pilna" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10491 1 2

Ofiaruję sukno

lszej jakości, na płaszcz męski i na płaszcz damski w zamian za cukier, mąkę pszenną, słoninę, jaja lub masło. Zgłoszenia pod „Sukno" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10419 1 3

Jesteśmy odbiorcami

każdej kontrolnej kasy, nie będącej w użyciu. Zwrócić się przeto o sprzedaż tylko pod następującym adresem: National Registrier Kassen G. m. b. H., Wiedeń, VI, Mariahilferstrasse 57—59. 10054

Do sprzedania

garnitur salonowy t. j.: stół kanapa, 6 foteli, dywan 2×3 m, umywalnia z marmurowym blatem i lustrem, toaleta. Wszystko w dobrym stanie. Oglądać można od g. 3 do 5 po poł., ul. Krowoderska l. 49, II p., na prawo. 10420 1 3

Magazynier

poszukiwany dla większego przedsiębiorstwa elektrotechnicznego w Krakowie. Warunek: dokładna znajomość artykułów elektrotechnicznych. Posada do objęcia natychmiast. Zgłoszenia pod „Magazynier 856" przyjmuje Biuro ogłoszeń J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków, ul. Szczepańska 9. 10440 1 3

Jabłka

śliwki, gruszki, sprzedaje się w Wieliczce w realności, zwanej „Ameryka" po połowie cen owoców w sklepach krakowskich. Dogodny pociąg z Krakowa g. 1.50 po poł., wraca z Wieliczki g. 6.10. 10421 1 3

Wyprzedaż

19 września r. b. (we czwartek rano) mebli, luster, firanek koronkowych, jedwabnych i innych rzeczy w willi (hotelu) „Polska Szwajcarya" pod grotą „Koziarnią" w Sąspowskiej dolinie Ojcowa. Dojazd z traktu Olkuskiego przez Słupiankę. 10465 1 3

Nowe przedsiębiorstwo handlowe poszukuje

siły biurowej

z językiem niemieckim, buchaltera, magazyniera i praktykanta biurowego. Zgłoszenia pod „Nowe przedsiębiorstwo" do Biura dzienników J. Hopcasa i Salomonowej Kraków, ul. Szczepańska l. 9. 10423 1 3

Czeskie pierze

1 kg białego puchu . . . . 38 K
1 kg białego, dartego pierza 16 K
1 kg „ „ „ 24 K
1 kg białego niedartego „ 8 K
1 kg „ „ „ 14 K
1 kg szarego dartego . . . . 12 K
przesyła w 5 klg paczkach za zaliczką Anna Haldeková, Praga, Benediktská ul. 1. 10451 1 2

Do sprzedania

ubranie marynarkowe i spodnie wizytowe, zupełnie nowe, oraz mundur oficerski na wzrost średni. Wiadomość: ul. Jagiellońska l. 7, u krawca. 10436 1 4

„JERRY" Ska

z ogr. odpow. Amerykańskie urządzenia biurowe. Centrala dla Galicyi, Bukowiny i Królestwa Polskiego.

Kraków, Floryańska 28

Tel. 1416. 41 32 6

Rut. nauczycielka

jęz. niemieckiego udziela lekcyj i konwersacyi. Ul. św. Jana l. 26, II piętro. 10456

Kucharki

dla kuchni oficerskiej, jakoteż 2 dziewcząt do kuchni potrzeba zaraz. Dobra stała posada. Zgłoszenia do zarządu kantyny c. i k. Bergestelle I, ul. Mogilska. 10427

Kto z P. T. Obywateli

chce mieć wielką i pewną intratę przy minimalnym wkładzie przez produkcyę jarzyn na większą skalę połączoną z hodowlą nasion jarzynowych, proszę przesłać zgłoszenia do Administracyi „Nowej Reformy" pod Producent. 10444 1 3

Poszukuję obiadu

za naukę języka francuskiego z konwersacyą, lub prowadzenie lej klasy realnej. Ul. Karmelicka l. 32, I p., oficyny. 10445 1 3

Przyjmuję szycie

wchodzące w zakres krawieczyzny, jak również przerabiam ze starych, po cenach bardzo przystępnych. Ul. Krzywa 5, parter. 10459 1 2

Zegarek złoty

kieszonkowy, zgrabny, prześlicznej roboty, antyk, ozdobiony 17 bryljantami, bijący, doskonale idący, jest za cenę dziesięć tysięcy koron do sprzedania w Księgarni katolickiej Dra Milkowskiego w Krakowie. 10146 1 6

Rower męski

w dobrym stanie, do sprzedania, w pracowni tapicerskiej, Kraków, Rynek główny l. 12 (dom przechodni). Oglądać można między godz. 9—12 i 2—5. 10458

Willę z ogrodem

w pobliżu Krakowa kupię zaraz. Zgłoszenia: J. Seweryn, Kraków, Reformacka l. 1. 10389 1 3

Koncypienta

dobrze obznajomionego z praktyką prowincyonalną, poszukuje adwokat **Dr Knopf w Sokalu.** Posada do objęcia zaraz. 10450 1 3

Kupię kamienicę

w Krakowie, dobrze zbudowaną, bez pośrednictwa. Zgłoszenia pod adresem „Stanisław" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10454 1 2

Kancelarya adwokata

Dra Orlińskiego

w Radomyślu Wielkim

poszukuje **rutynowanego koncypienta.** — Bliższe warunki listownie. 10422 1 3

Kto

chce korzystnie sprzedać kasę ogniotrwałą w dobrym stanie, niech prześle zgłoszenia pod **E. K. W.** do Administracyi „N. Reformy". 10429 1 3

Adwokat Dr Silber

w Rzeszowie

poszukuje **rutynowanego koncypienta.** 10408 1 3

Pierwszorzędne przedsiębiorstwo naftowe w Borysławiu przyjmie natychmiast zdolnego

manipulanta kolejowego

obznajomionego dokładnie z manipulacyą na kolei. Reflektanci zechcą posłać zgłoszenia z podaniem warunków, jakoteż odpisy świadectw i ewentualnie wraz z fotografią pod „A. Z. 340" do Administracyi „Nowej Reformy". 10405 1 2

Kawaler

zamiłowany leśnik-agronom, ze szlacheckiej rodziny, obecnie na prywatnej posadzie, zdrów, przystojny, lat 36, posiadający kilkadziesiąt tysięcy koron gotówki, z powodu braku znajomości, pragnie na tej drodze poznać panienkę w celu matrymonialnym do lat 30, zdrową, przystojną, łagodnego i prawego charakteru, ze sfer ziemiańskich, któraby posiadała mały ziemski majątek; pragnie bowiem poświęcić się wspólnej pracy na roli. Fotografia pożądana za zwrotem pod słowem honoru. Na anonimy nie odpowiadam. Łaskawe zgłoszenia: „Wspólna przyszłość" poste restante Rzeszów. 9783 3 4

Księgarnia i Skład nut G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

9908 2 3 poleca:

	Koron
Brzeziński J. **Hodowla warzyw,** wyd. nowe . . .	17·50
Dąbrowiecki. **Z zagadnień sprawy polsko-ruskiej**	2·—
Gołąb St. **Rozporządzanie hipoteką przez właściciela**	10·—
Kiernik E. **Życie w nurtach oceanu**	5·—
Komarnicki L. **Historya literatury polskiej XIX w.,** część II	8.80
W oprawie . . .	10·40
Kuśniera Br. **Organizacya kredytu ludowego w Królestwie Polskiem**	4·50
Kuźniar W. **W sprawie wielkiego przemysłu** .	6·50
— **Z przyrody Tatr**	5·—
Nitsch K. **Mowa ludu polskiego**	5·—
Nowaczyński A. **Szkice literackie**	16·20
Prace I-szej konferencyi przewodników polskiej kooperacyi	9·—
Prace historyczno-literackie:	
Nr 9. Słapa A. Fryderyk Skarbek jako powieściopisarz	4·—
Nr 10. Gąsiorowska Z. Służba narodowa w sprawie Towiańskiego	5·—
Nr 11. Wagner. Słowacki wobec zagadnienia predestynacyi	2·—
Siedlecki A. **Wyspiański** (Cechy i elementy jego twórczości)	15·75
Sinko T. **Wzory „Trenów" Kochanowskiego** . .	3·—
Taylor E. **Zasady współdzielczości handlowo-rolniczej**	1·50
W przededniu nowych zadań. Zbiór studyów o polskich zagadnieniach gospodarczych . . .	18·—
Zubrzycki J. **Zwięzła historya sztuki**	28·—

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

PŁUG MOTOROWY
TRAKTATOR AMERYKAŃSKI

60-konny, 8-skibowy

okazyjnie natychmiast do dostawy z Krakowa, poleca

Syndykat rolniczy w Krakowie

10431 Filia we Lwowie. 1 6

Poradnia „Ordinatorium sexuologicum",

D-ra Stanisława Kurkiewicza, lekarza-specyalisty **w Krakowie,** ul. Batorego 20.

załatwia najróżnorodniejsze sprawy życia płciowego mężczyzn i kobiet, wyjąwszy choroby weneryczne i choroby kobiece.

Leczenie osłabień wzgl. wyczerpań: płciowych — nerwowych — ogólnych — po trudach wojennych — i t. p. Leczenie neurastenii, histeryi, bledniсy, gruźlicy, i wielu innych chorób, stojących w ścisłym związku z czynnem życiem płciowem. 9349 4 0

Przyszedł ostatni czas

na powszechną oświatę o zdrowiu ludzkiem we wszystkich tejże działach, a szczególnie w zakresie płciowym.

Rozczytujcie się w cyklu odnośnych prac D-ra **Stan. Kurkiewicza,** lekarza życia płciowego. Cykl ten, — pełen nowości z zakresu: fizyologii, kliniki, i etyki, życia płciowego u obu płci —, daje: zdolność z jednej strony samopoznania swoich właściwości wzgl. przypadłości, z drugiej strony zdolność obserwowania swego otoczenia i ratowania tegoż w danym razie, i t. p. — Obecnie, z powodu wyczerpania, nabyć można już tylko niektóre wydawnictwa z tego cyklu, po łącznej cenie **13 Kor. 10 hal.** Zaś cykle zupełne (komplety) z 6ciu prac nie są już do nabywania po dotychczasowej cenie: albowiem resztująca, bardzo mała ich ilość zostanie w przyszłości sprzedawaną tylko żarliwym poszukiwaczom tych unikatów odnośnej literatury, po cenie narazie nieokreślonej. — Do nabycia u autora, ul. Batorego 20. Zamówienia za zaliczką uwzględniane nie będą. 9350 4 0

Garnitur młocarniany parowy 8-konny

z młocarnią, wydmuchiwaczem do plew i prasą do słomy, oryginalny Wolfa, nowy

Garnitur młocarniany parowy 6-konny

kompletny Umratha, używany, odnowiony

Garnitur młocarniany parowy 4-konny

10433 nowy. 1 6

Motor ropny stały 8-konny Wichterlego, używany, odnowiony, tudzież kilka młocarń parowych i motorowych, nowych i używanych

poleca do natychmiastowej dostawy

Syndykat rolniczy w Krakowie

Filia we Lwowie.

Zawiadamiam Szan. Publiczność

że swą pracownię kapeluszy przeniosłem z ul. Długiej na ul. Basztową l. 16 i nadal przerabiam kapelusze damskie, męskie i dziecięce w 48 godz.

Z poważaniem

Piotr Wilk, kapelusznik, **ul. Basztowa 16,** w podwórzu.

10073 3 3

Kilka obrusów lnianych

prześcieradeł, dwa żakiety damskie, frak i futro na szyję nadeszły do sprzedaży do 10466 1 8

Hali Licytacyjnej, Bracka 6.

Gwoździe

śruby (Holośruby), chomąta na woły, postronki, pasy parciane, kilofy, naczynia mleczarskie, pompy do benzyny, wózki spichrzowe, młynki do mielenia kości, maszyny do bielenia (dezinfekcyi), parniki, kuźnie polowe, liny druciane,

tudzież inne artykuły gospodarskie

poleca

Syndykat rolniczy w Krakowie

10434 **Filia we Lwowie.** 1 6

Ktoby wiedział

o miejscu pobytu nadpor. Prokopowicza, który w r. 1916 był przy wojsku we Lwowie, uprasza się, aby dał łaskawie znać pod adresem: M. Cieplińska, Kraków, Mały Rynek l. 1, II piętro. 10404 2 2

Osoba

z towarzystwa, w średnim wieku, która posiadała przed wojną już własne gospodarstwo, z zamiłowania przyjmie zarząd większego domu na wsi, pensyonatu lub sanatoryum. Zgłoszenia pod 363 przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10411 2 2

Dowborczyk, szofer-mechanik Królewiak, z wieloletnią praktyką, może objąć posadę zaraz. Zgłoszenia pod „Szofer" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10414 2 2

Pianistka

udziela lekcyj gry na fortepianie. Wiadomość: ul. Kremerowska l. 8, II p., w korytarzu. 29 2 0

Panna

do sklepu z początkową płacą 60—100 K potrzebna. Zgłoszenia Bross, ul. Floryańska l. 44. 10384 2 2

Tryery tudzież Maszyny

do czyszczenia zboża, najlepszy fabrykat — do bajcowania zboża przeciwko śnieci

do natychmiastowej dostawy, poleca

Syndykat rolniczy w Krakowie

10432 **Filia we Lwowie.** 1 6

Kursa maturyczne, Wolska 13, III p.

Na nowym kursie jednorocznym gimnazyum klasycznego i realnego rozpocznie się nauka w godzinach przedpołudniowych dnia 18 września b. r.

Wpisy codziennie od godz. 12—1 i od 6—7 wiecz. Wolska 13, III p. 10324 2 7

Od lat 35 istniejąca

Pracownia i magazyn

kapeluszy damskich i dziecięcych

pod firmą

FR. RAUSCH

Kraków, Rynek l. 17 lub ulica Bracka l. 4, I piętro

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie kapelusznictwa.

Fasonuje kapelusze słomkowe, filcowe, welurowe, bobrowe, futrzane, jedwabne i aksamitne

według najświeższych zawsze modeli i żurnali.

OSOBNY DZIAŁ UBIERANIA KAPELUSZY.

Dziękując za dotychczasowe względy, uprasza nadal o życzliwe poparcie

10448 1 3 *J. Rauschowa.*

SMAR TOVOTTA
SMAR do wozów

oleje do maszyn rolniczych i pługów motorowych

poleca

Syndykat rolniczy w Krakowie

10435 Filia we Lwowie. 1 6

Buchalter-bilansista

i korespondent polski i niemiecki, długoletni **samodzielny kierownik komercyalny** większych fabryk, pierwszorzędna siła z wszechstronną rutyną organizacyjno-administracyjną poszukuje odpowiedniej posady. — Zgłoszenia pod „Energiczny" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 10333 2 3

Restauracya i kawiarnia K. Pyszyńskiej

Kraków, ul. Rajska l. 8 10416 1 2

poleca codzień świeże wędliny, obficie zaopatrzony bufet, delikatesy, wszelkie trunki, oraz domową kuchnię. — Ceny umiarkowane.

Zakłady przemysłowe w Krakowie

poszukują: 10228 8 3

magazyniera z działu żelaznego, energicznego i samiennego, oraz **panny** biegłej w rachunkach, posiadającej języki polski i niemiecki, z ładnym charakterem pisma. Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem referencyj i warunków przyjmuje pod „Fabryka" Biuro dzienników J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków, ul. Szczepańska l. 9.

Krem fiołkowy na skórę Silve

Słoik szklany 80 h i 2·50 K, tubka 1 K i 1·20 K

Niezbędny dla pielęgnowania twarzy i rąk.

85 56 0

W aptekach, drogeryach i perfumeryach

Fabryka „Silva", Wiedeń, XVII

Kurs maturyczny seminaryjny

dwuletni, rozpoczyna się 15 września.

Wpisy codziennie od godziny 12—1 i od 6—7 wieczór.

Wolska 13, III p. 10323 4 7

Do P. T. Słuchaczów prawa.

Kilku prawników poszukuje skryptów do wszystkich trzech egzaminów prawniczych. Upraszamy Panów Kolegów, mających do sprzedania skrypta prawnicze, o łaskawe podanie swych adresów i ceny tychże skryptów. Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności biuro ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, ul. Grodzka 13. 9493 7 0

Nowo założony Wiedeński skład futer

pierwszorzędna wiedeńska pracownia kuśnierska, wykonuje futra damskie, męskie oraz wszelkie reperacye po nader przystępnych cenach.

Paul Halpern, Kraków, Grodzka 42, w podwórzu, w domu gdzie kawiarnia „Elitó". 10030 5 10

Najpiękniejsze oblicze!

Przez zupełnie nowy, cudowny wynalazek udało się w końcu w kilku dniach usuwać bez śladu wszystkie piegi, trądziki, pryszcze, zmarszczki, jakoteż czerwoność nosa i twarzy.

Zupełne poręczenie! Prawne zastrzeżenie!

Rzecz zdumiewająca w najwyższy sposób. Skóra staje się natychmiast miękką i młodocianie świeżą, fałdy się wyrównują, i jest się olśniewająco piękną i młodą i przez to szczęśliwą. Tysiące dobrowolnych podziękowań ze wszystkich krajów! Przez najsłynniejszych lekarzy fachowych wynalazek ten uznany za świetny. Napisać zaraz pod adresem: L. Decker, Wiedeń 53, Fach 19, Abt. 24, a otrzyma się tę cudowną receptę wraz ze wskazówką zupełnie zadarmo. Marka na odpowiedź wymagana.

2435 29 52

Ktokolwiek zna adres sędziego **Władysława Ulaszkiewicza** (który dawniej mieszkał w Krakowie, ul. Jabłonowskich 18), proszę o łaskawe zawiadomienie piśmiennie za zwrotem kosztów pod adresem: Kielce-Baranówek l. 19, dla Maryi Ulankiewiczówny. 10353 2 2

Stanisław Ignacy Witkiewicz

prosi **Jerzego Rembowskiego, Mieczysława Srokę** i pannę **Jadwigę Zielińską** (względnie ich znajomych) o przysłanie adresów. Zakopane, willa „Wawel". 10388 2 3

Członek

staroszlacheckiej rodziny polskiej przyjmie do nazwiska i herbu młodego człowieka, Polaka lub Węgra. Warunki: kultura, nieskazitelna przeszłość, majątek. Zgłoszenia pod „Herb" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10341 3 3

Maturzystka

gimnazyalna poszukuje **praktyki w aptece.** Zgłoszenia przyjmuje „Opłatkarnia" w Wadowicach. 10339 2 2

Poszukuję

1 lub 2 pokoi umeblowanych skromnie, elektr. ośw., każdego czasu na stałe. Zgłoszenia: hotel francuski. 10345 2 2

Poszukuję zaraz

4 pokoi z kuchnią. Zgłoszenia: ul. Długa l. 47, II p., na lewo. 10346 2 2

Francuzki rodowitej

poszukuje się do nauki i konwersacyi. Zgłoszenia pod l. T. przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10412 2 3

Para koni

wózek na jednego i dwa konie, koło do sprzedania. Oglądać można: Prądnik Czerwony 104. 10364 2 3

Do sprzedania

prawie nowy płaszcz oficerski z 20 p. p., na wysokiego mężczyznę. Wiadomość: Podgórze, ul. Nadwiślańska l. 24, przy III-cim moście, II p., drzwi środkowe. 10318 2 2

Do sprzedania

większa parcela budowlana w centrum starego miasta Krakowa, nadająca się znakomicie na kawiarnię, cukiernię lub inne przemysłowe lokale. Zgłoszenia przyjmuje kancelarya adwokacka dra Ig. Szado w Krakowie, ulica Kapucyńska l. 3. 9612 7 0

Wiktorya Tarlecka

magazyn mód w Mielcu

poleca na sezon jesienny i zimowy wielki wybór kapeluszy, czapek damskich i dla dzieci, kapelusze żałobne, krepa, gaza i wszelkie przybory. 10056 2 3

Poszukuję

osoby, władającej językiem niemieckim i mającej praktykę w podróżowaniu, dla odwiezienia chorej do Szwajcaryi. Wynagrodzenie według porozumienia, szczegóły bliższe do odebrania u p. Joanny Piwnickiej w Zakopanem, w sanatoryum Dra Pluskiego. 10373 2 8

Do sprzedania

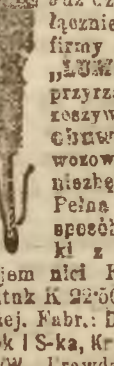
portyery jasne, gobelinowe, karnisze, sukno zielone na stolik karciany, lampa duża, postument z brązu, bucikі nowe, zimowe. Kraków, Dz. XXII, ul. Jana Zamojskiego 31, drzwi Nr 6. 10374 2 8

Kawiarnia

z restauracyą i piwiarnią, w śródmieściu, dobrze się rentująca, z powodu przesiedlenia się zaraz do sprzedania. Zgłoszenia pod 2225 przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10365 2 3

Nauczyciela

który za mieszkanie i całkowite utrzymanie uczyłby prywatnie 1go ucznia z II kl. realnej i 1go z IV normalnej, poszukuję do Zakopanego. Marya Rygierowa, ul. Chałubińskiego willa „Gencyana". 10395 2 2

TANIEJ NIŻ WSZĘDZIE!

Hemacz!

Patent światowy. Już dziś ogólno znany, wyłącznie z naszej polskiej firmy pochodzący, jest „LUMAX", praktyczny przyrząd dla każdego do zeszywania skóry, pasów, obuwia, płótna, płacht wozowych, worków i t. p., niezbędny dla wszystkich. Pełna gwarancya. Polski sposób użycia! Cena 1 sztuki z rozmaitemi igłami, zwojem nici K 5·— z przesyłką, 5 sztuk K 22·50, Za zaliczką o 60 h drożej. Fabr.: Dom handlowy M. Pieczek i S-ka, Kraków, ul. Karmelicka l. 9/W. Prawdziwe tylko z wybitą naszą firmą na rączce! 8352 0 10

Panienka

z ukończonym kursem buchalteryi kupieckiej, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia biurowego. Zgłoszenia listowne pod „Kazimiera" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10393 2 2

Rymarz - garbarz

poszukuje posady na ordynaryę lub do fabryki. Wiadomość: Andrzej Cherabik, Mogilany. 10397 2 5

Urzędnik

XI rangi, z kilkuletnią praktyką biurową, władający wyśmienicie językiem polskim i niemieckim, obecnie urlopowany, poszukuje posady urzędnika kancelaryjnego w jakiejkolwiek instytucyi w Krakowie. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „Urzędnik kancelaryjny" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 10392 2 2

Flaszki

z wody mineralnej kupuje w każdej ilości i płaci najwyższe ceny fabryka „Iskra", Kraków, ul. Lubowska l. 8. 8369 15 20

Nadmłynarz

rutynowany, z wieloletnią, wszechstronną praktyką (pracował w najintensywniejszych młynach, tak handlowych, jak i gospodarczych) poszukuje posady, jako kierownik młyna. Zgłoszenia pod 8854 przyjmuje Administracya „N. Reformy". 9364 4 4

Różne książki ciekawe i pożyteczne

	koron
D'Almeras. Małżeństwo u różnych narodów	3·52
Choroby a małżeństwo	4·95
Forel. Zagadnienia seksualne, 2ty . . .	22·—
Hodliński. Mężczyzna a kobieta	9·46
Müller. Mój system, 15 minut dziennie dla zdrowia	4·40
Sawicki. Rady dla młodych mężatek .	4·40
Posner. Autonomia Irlandyi. Home Rule	4·65
Sclavus. Królobójcy .	9·90
— Nihiliści	9·90
Sydacoff. Car Mikołaj II	3·96

Księgarnia D. E. Friedleina Kraków — Rynek 17

9233 3 4

Kucharka

z dzieckiem przeszło 2-letniem, znająca się dobrze na kuchni i prasowaniu, poszukuje miejsca jako kucharka w oficerskiej menaży lub we dworze. Włada językiem niemieckim. Bliższej wiadomości udzieli Biuro p. Rozalii Krasuskiej, ul. Jagiellońska l. 11. 10415

Poszukuję na wieś

zdolnej kucharki, koniecznie uczciwej, spokojnej, lubiącej porządek, wziąłabym i z dzieckiem. Zgłoszenia pod „Wieś" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10413 2 8

Dom drewniany

o 5 ubikacyach wraz z parcelą pod budowę, do sprzedania w Krowodrzy, przy ul. Mazowieckiej l. 89. Wiadomość: ul. Mazowiecka l. 289, I p., u właścicielki. 10168 2 2

Pierwszorzędny

Zakład krawiecki A. Bross

Kraków, Floryańska 44 tuż obok Bramy Floryańskiej. Telefon Nr 3269. 8573 4 6

Do sprzedania

kamienica dwupiętrowa, wolna od podatku, w Podgórzu. Gotówka potrzebna 140.000 K. Pośrednictwo niedopuszczalne. Zgłoszenia piśmienne pod **K. Z. 30.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 10201 3 3

Kupię kawiarnię

małą lub sklep korzenny. Zgłoszenia pod Janosza przyjmuje Admin. „N. Reformy". 10378 2 5

Pokój

z utrzymaniem, najchętniej dla panienki kształcącej się, z zamożniejszego domu. Może być dla dwu. Ul. Smoleńska l. 23, I p., front. 10380 2 3

Poszukuję dwu służących

do wszystkiego, zdrowych i moralnych. Jedna z doskonałem gotowaniem i praniem, druga z praniem i sprzątaniem. Wysoka pensya, dobre utrzymanie. — Z końcem października wyjazd na stałe do Zakopanego. — Zgłoszenia: Niedźwiedzka, ul. Siemiradzkiego 17/I. 10383 2 6

Kamienica

II-piętr., łazienki, elektryka, nowa, 2 lata wolna od podatku. Cena 300.000 K, dług 70.000 K, dochód około 10.000 K.

Kamienica

II-piętr. Cena 180.000 K, dług 56.000 K, przystan. tramwajowy. Sprzeda zaraz J. Ropski, ulica Szewska l. 5. 10200 4 4

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska l. 16. Rządca drukarni L. K. Górski.